

75,000 Vokiečių Armijos Suomijoje Izoliuojama

VILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

VOLUME XXV, NO. 245.

ANTRADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 17, 1944 M.

KAINA TRYNS CENTAL

KASDIENA—

West Frankfort Žada Darbuotis Pralenkė Literatūros Draugija

Šias pastabas rašau West Frankforte, "Mažoji Egipto" centre.

Kai čia lankiausi keturi metai atgal, padėtis buvo labai sunki. Daug mainierių labai sunkiai vertėsi. Žmonės buvo apsipykę. Tai vis buvo atšalsai kovų progresyvių mainierių su senąja unija. Daug lietuvių tuomet buvo netekę darbo.

Dabar to pikto meno nebėra. Lietuviuose pasireiškia vienybė. Parengimai būna paskėmingi. Pirmą kartą per dangelį metų ir "Vilniai" sukelta gražios paramos.

West Frankfort pasirodys ant vaizus listo.

Wilsonville, Ill., pas P. Katičvą turėjome mažą, bet jaukų susirinkimą.

Ten visai nedaug lietuvių. Katičva, Naujokas ir kiti draugai pareiškė: į LDS tikrai gaušime 3-4 narius!

J. Dajoulos, East St. Louis, taip-pat pareiškė, kad jų kuopa tuoj gaus kelis naujus narius.

10 d. spalio St. Louis, Mo., prakilvą nesurengė. Susitarė, kad grįždamas iš "Mažoji Egipto" (taip vadina Pietinę Illinois dalį) sustosiu St. Louis.

Prakalbos įvyks antradienį, 17 spalio, apie ką praneša visiems Darbininkų Susivienijimo nariams.

East St. Louis, mūsų draugų tarpe dar vis nėra tinkamos vienybės.

Vis dar kalbama apie tai kas buvo ir kas ką žieidė. Del to nukentė visuomeniškas darbas. Skundimasis taip įėjo madon, kad virto savo rūšies liga.

Visiems jau būtų daug lengviau, jeigu tie kivirčiai būtų palaidoti.

Pažiūrėkit į Collinsville. Ten nedidelė kolonija. Bet ten pavaldinga vienybė. Ten ir skaitytųji gauta.

Benld, Collinsville, Wilsonville, West Frankforte mūsikiškis Lietuvių Darbininkų Susivienijimas pralenkė seną Susivienijimą Amerikoje.

Yra nemaža narių, kurie priklauso vienam ir kitam Susivienijimui.

Kaip-kur ir parengimai būna bendri.

Senam Susivienijime nėra ūpo, energijos. Net Springfielde SLA laipsniškai silpnėja.

Bloga padėtis Lietuvių Literatūros Draugijoje. Kadangi man labiausia rūpi Lietuvių Darbininkų Susivienijimas, tai negaliu suspėti rūpintis Literatūros Draugija.

East St. Louis, rodosi, yra tik 12 narių; West Frankforte dar blogiau.

Benld kuopa maža. Nežinau kaip St. Louis, Mo.

Ši padėtis tikrai galima pataisyti. Tik reikia energijos.

St. Louis "Post-Dispatch" yra vienas iš geriausių Amerikoje dienraščių. Grįžiantį stoja už prezidentą Rooseveltą. Taip-pat ir "Star-Times."

Am. Ir Japonų Laivynai Susirėmė

Sovietų Armija Užėmė Petsamo, Siaurėj

Raudonoji Armija ir Jugoslavų Partizanai Baigia Išmūsti Nacius iš Belgrado

Transylvanijoje Išlaisvinta Dar 50 Miestelių; Sunaikinta 1,294 Tankos

LONDONAS, spalio 16.—Jugoslavijos partizanai ir Raudonoji Armija baigia išmūsti nacius iš Jugoslavijos sostinės Belgrado. Naciai sugrįžti į ankštą kampa.

Toli šiaurėj, Sovietų kariuomenė, apie 270,000 skaičiuojama, jėgoms, svarbų Suomijos uostą (kuris sulgys sutarties pusrūškinamas Sovietams) ir čia į pietus.

Petsamo užėmimas atkerta kelį per jūrą 75,000 vokiečių armijos šiaurinėje Suomijoje.

Transylvanijoje Sovietų kariuomenė, kaip skelbia Maskva, sunaikino 1,294 vokiečių tankus. Rumunai ir raudonarmiečiai išlaisvino dar 50 miestelių. Paimta geležkelio centras Dej, 26 myl. nuo Cluž.

Jugoslavijoje Sovietų armija paėmė Krasavec, į pietus nuo Belgrado.

Lotvijoje Raudonoji Armija nuėjo 6 mylias už Rygos ir paėmė miestą Bulliai.

(Berlynas taipgi skelbia, jog Sovietų armija įėjo Rytų Prūsijon 27 mylių frontu)

Švedija Sulaiko Pardavimą Naciams Karo Reikmenų

LONDONAS, spalio 16.—Pranešimas iš Stockholm sako, kad švedija pagaliau sulaiko pardavimą vokiečiams "ball-bearing" orlaiviams.

Baltijos jūroje įsigali Sovietų laivynas, tai siūnimas bite karo reikmenų Vokietijai nesaugas, kad d'eto švedai ir nenori toliau teikti Hitleriui paramos.

LONDONAS.— Stefan Litauer, buvęs Lenkų Telegrafinės Agentijos vedėjas (psiauju valdiškos), vyksta Sovietų Sąjungon kaip žurnalistas.

"Globe-Democrat" reakcininkų kontroleje.

St. Louiso progresyvi spauda daug pavėikta Pietų Illinoiso gyventojais.

Sentimentas už Rooseveltą Trumaną stiprėja. Seniau republikonai didžiavosi, kad centralinį ir pietinį Illinoisą jie nušūkos. Dabar jau abejoja.

Demokratijos šalininkai dirba smarkiau.

West Frankforte visos lietuvių draugijos (išvis 7), bendrai susitarusios, buvo surūšiosios parengimą karių naudai. Parengimas buvo sekmingas.

Dovanų gavo šešiasdešimtis karių.

Daugiau tokių parengimų—ir tai visose kolonijose!

L. Prūšeika.

Klaipėdos teritorijon.) Maskvos laikraštis Pravda skelbia, jog Petsame sunušta dvi vokiečių divizionų lavintos šaltam orui ir kalnuotaj žemėj kariauti.

Sovietų kariuomenė čia artyn Norvegijos ir gali visai atkirsti vokiečiams kelius trauktis iš šiaurinės Suomijos.

Draugijos Skundikai Pralaimėjo Bylą

GRAND RAPIDS, Mich.—Aukščiausias Michigan Valstijos Teismas atkėičė vietos teisėjo William Brown nuoprendį reikalav W. Morris bylos prieš Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugiją.

Morris buvo suspenduotas metams laiko už triukšmo sukėlimą. Jis apskundė Draugiją už padarymą jam "gėdos ir pažeminimo." Teisėjas Brown buvo priteisęs draugijai \$300 sumokėti Morrisui. Draugija apeliavo ir laimėjo bylą.

LSDD bylą vedė advokatas Maurice Sugar.

(Plačiau apie tai bus rašyta vėliau.)

Dvi Lenkų Frakcijos Tariasi Maskvoje

Vienybė Reikštų Laimėjimą Jungtinėm Tautom

MASKVA, spal. 16.—Po atskirų pastarimų su prem. Churchilliu ir maršalu Stalinu, abe šiginėjančios lenkų frakcijos laiko konferenciją.

Londoniškę lenkų valdią atstovauja premieras Mikolajczykas, kuris nėra taip griežtai nusistatęs prieš Lenkijos Išlaisvinimo Komitetą Lubline.

Kai kas spėja, kad abiejų frakcijų sudarytoje valdižoje Mikolajczyk užimsias tą pačią vietą, tai yra, premiero. Ypatinai dėl to, kad jis turi daug pavėikę lenkų valstiečių partijoje, kurios galva Witos šiom dienom rezignavęs Lubline.

Jei lenkams pasisektų susitariti, tas daug pavėiktą pagreitintui išlaisvinimo visus Lenkijos. Lenkų frakcijų pasitar'muose nedalyvauja nei Churchillis, nei Stalinas.

Murray Gina Pollinės Aukcijos Komiteta

TRENTON, N. J.—Philip Murray, CIO prezidentas, pareiškė, kad PAC yra amerikinė įstaiga politiniam veikimui.

Primetimai, kad tai yra kokių "svetimų idejų" organizacija yra melagingi, sako CIO vadcas.

Pew Aprnoka Atakas ant CIO, Sako Senatorius

NEW YORK, spalio 9.—Senatorius Guffey, Pensilvanijos demokratas, pareiškė čia, kad atakas ant CIO Politinės Akcijos Komiteto apmoka milijonierius Joseph N. Pew, republikonų šūlas.

Išleista net 3,116,000 kopijų lapelio, už kurį Pew užmoka.

NUMESTA 4,500 TONŲ BOMBŲ Į 25 MINUTES

ALIJANTŲ AVIACIJA PRAVEDĖ PAČIA DIDŽIAUSIAŲ ORO ATAKŲ ANT VOKIETIJOS

LONDONAS, spalio 16.—Didelis, tornadinis Aliantų aviacijos ofensyvas ant Vokietijos uostų Hamburguro ir Wilhelmshaveno buvo rekordinis, pats didžiausias iki šiol. Nei griaustinis nei audros to nesulaukė.

Pabaigoj savaitės net 7,000 Aliantų orlaivių dalyvaavo atakose ir bendrai sunuštė 40,000 Vokietijos svarbių centrų 40,000 tonų bombų.

Pastaroj atakoj tik per 25 minutes numesta 4,500 tonų bombų.

NACIŲ STENGIASI LAIKYTI VENGRIJŲ

ŽMONĖS REIKALAUJA TAIKOS, PRASIDEDA RIAUŠĖS, EINA DEMONSTRACIJOS

STOCKHOLMAS, spalio 16.—Pranešimai iš Vengrijos sako, kad armija su kulkosvaizdžiais ir net kanuolėm užėmė svarbiuosius valdižios trobesius ir strategines vietas Budapešte.

Vengrijos armija palėgus iš frontų ir slaptai ruošiasi vokiečiams iš Vengrijos vyti. Kai kur įvykį susirėmimų.

Į Berno, Šveicarijoje, praneša, jog Vengrijos sostinėj čia demonstracijos ir net riaušės kyla. Žmonės reikalauja taikos. Prasidėjo prieš nacius sabotažas.

Kada paskelbta per radiją, kad Vengrija priima Aliantų taikos sąlygas, naciai pasimojo pasigrobiti. Naciams gelbi grafas Szalassy, vengru fašistų organizacijos "Kryžius ir Vilyčia" galva. Bet prieš juos kyla žmonės, kurie nori baigti karą juo greičiau.

NACIŲ ARMIJA BĖGA IŠ GRAIKIJOS

SOVIETŲ IR BULGARIJOS ARMIJOS ATAKUOJA VOKIETIUS BĖGANČIUS PER JUGOSLAVIJĄ

LONDONAS, spalio 16.—Berlyno radijas skelbia, jog vokiečių armija visai Graikiją evakuavus.

Naciai sako, "vokiečių armijai evakuavus Graikiją, Balkanfrontas tapsias visai kitokiu."

Anglijos Laivynas Išlaikė Atenų Uostą

ROMA, spalio 16.—Tvirtos Anglijos laivyno jėgos įplaukė Graikijos sostinės Atenų uostą, kuomet partizanai užėmė tą miestą, išgudimai lauk nacius.

Laivyno daliniai turėjo išvalyti minas iš uosto ir tik tada į jį plaukė.

Senatorius Truman Smerkia Republikonus

LOS ANGELES, Cal., spalio 16.—Čia kalbėdamas senatorius Truman pasmerkė republikonų kandidatus ir politikierius už tai, kad jie klastuoja citatas už Roosevelto kalbos, taipgi rankioja atskirus išsireiškimus ir klaidingai aiškina juos esant Roosevelto karo programa.

NUMESTA 4,500 TONŲ BOMBŲ Į 25 MINUTES

ALIJANTŲ AVIACIJA PRAVEDĖ PAČIA DIDŽIAUSIAŲ ORO ATAKŲ ANT VOKIETIJOS

LONDONAS, spalio 16.—Didelis, tornadinis Aliantų aviacijos ofensyvas ant Vokietijos uostų Hamburguro ir Wilhelmshaveno buvo rekordinis, pats didžiausias iki šiol. Nei griaustinis nei audros to nesulaukė.

Pabaigoj savaitės net 7,000 Aliantų orlaivių dalyvaavo atakose ir bendrai sunuštė 40,000 Vokietijos svarbių centrų 40,000 tonų bombų.

Pastaroj atakoj tik per 25 minutes numesta 4,500 tonų bombų.

NACIŲ STENGIASI LAIKYTI VENGRIJŲ

ŽMONĖS REIKALAUJA TAIKOS, PRASIDEDA RIAUŠĖS, EINA DEMONSTRACIJOS

STOCKHOLMAS, spalio 16.—Pranešimai iš Vengrijos sako, kad armija su kulkosvaizdžiais ir net kanuolėm užėmė svarbiuosius valdižios trobesius ir strategines vietas Budapešte.

Vengrijos armija palėgus iš frontų ir slaptai ruošiasi vokiečiams iš Vengrijos vyti. Kai kur įvykį susirėmimų.

Į Berno, Šveicarijoje, praneša, jog Vengrijos sostinėj čia demonstracijos ir net riaušės kyla. Žmonės reikalauja taikos. Prasidėjo prieš nacius sabotažas.

Kada paskelbta per radiją, kad Vengrija priima Aliantų taikos sąlygas, naciai pasimojo pasigrobiti. Naciams gelbi grafas Szalassy, vengru fašistų organizacijos "Kryžius ir Vilyčia" galva. Bet prieš juos kyla žmonės, kurie nori baigti karą juo greičiau.

NACIŲ ARMIJA BĖGA IŠ GRAIKIJOS

SOVIETŲ IR BULGARIJOS ARMIJOS ATAKUOJA VOKIETIUS BĖGANČIUS PER JUGOSLAVIJĄ

LONDONAS, spalio 16.—Berlyno radijas skelbia, jog vokiečių armija visai Graikiją evakuavus.

Naciai sako, "vokiečių armijai evakuavus Graikiją, Balkanfrontas tapsias visai kitokiu."

Anglijos Laivynas Išlaikė Atenų Uostą

ROMA, spalio 16.—Tvirtos Anglijos laivyno jėgos įplaukė Graikijos sostinės Atenų uostą, kuomet partizanai užėmė tą miestą, išgudimai lauk nacius.

Laivyno daliniai turėjo išvalyti minas iš uosto ir tik tada į jį plaukė.

Formosa Daužyta 2-ru Sykiu Į 48 Valandas

Dar 41 Japonų Orlaivis Sudaužyta; Daug Laivų Nuskaudinta ir Sužalota Atakoj

WASHINGTONAS, spalio 16.—Super-bomberiai vėlei atakavo Formosa salą, antru kartu bėgiu 48 valandų. Šį sykį nei vienas orlaivis neparasta, visi gryzo iš ataku.

Is pirmiau raportuotų 4 negryziųjų bomberių, du yra saugūs (kur tai draugingo barėj), trečio bomberio 10 įgulos narių irgi išgelbėti, tai lieka tik vienas super-bomberis visai prarastas.

Bombarduota Heito ir Okajama miestai Formosoj.

Pasitvirtina, kad 16 Japonų laivų nuskaudinta ir 19 sužaloti Formosos priplaukose. (Japonai giriasi, kad apie 60 Amerikos bomberių numuštė, bet mūsų laivyno raportai tai nugina.)

Tarptaut. Konferencija Prekybai Sutvarkyti

Bus Vengiama Susikirtimų už Rinkas

WASHINGTON, spalio 16.—Valstybės sekretorius vadovybėje laigiama daryti planai sušaukimui tarptautinės konferencijos išsprendimui prekybos klausimui. Tokia konferencija numatoma visai trumpoj atityj, dar pirm atsieksiant pergalės Europoje.

Konferencijoje bus aptarta kaip išvengti diskriminacijos ir restrikcijų tarptautinėje prekyboje. Ypatinai daug domės bus kreipiama, kad prekyba nepatektų į trustų rankas ir kad tokius prekės keli gumas ir čia būtų visom šalim lygiai prieinama.

Referencijoje bus aptarta kaip išvengti diskriminacijos ir restrikcijų tarptautinėje prekyboje. Ypatinai daug domės bus kreipiama, kad prekyba nepatektų į trustų rankas ir kad tokius prekės keli gumas ir čia būtų visom šalim lygiai prieinama.

New Yorko "Times" Pasisakė už Rooseveltą

Neasitiki Republikonais Užsienio Politikoje

NEW YORK, spal. 16.—Bene pats žymiausias dienrašis Amerikoje, New Yorko "Times", atvirai pasisakė už išrinktą prezidento Roosevelto ketvirtam terminui.

Prac'lyje rėmęs republikonų kandidatus "Times" ir šį sykį nesmerkia Dewey, bet sako: "Užsienio politikoje, mes tikime, demokratų partijos kandidatas (Rooseveltas) nepalyginamai aukščiausias stovi už republikonų siltoną kandidatą."

Kiti faktoriai, kurie paankstino "Times" pasisakyti už Rooseveltą esa šie: Palyginus abiųjų partijų rekordą — demokratų partija patenkina didesnį skaitlių piliečių. Antra, dviejų prezidentinių kandidatų praeties rekordas irgi kalba už Rooseveltą, ir, trečia—Rooseveltas turi neįkainojamą patyrimą, kuris reikalingas netik paskėmingam užbaigimui karo, bet dar daugiau užtikrinimui pastovios ir teisingos taikos.

Rommelis Numirė Sužeistas Atakose

LONDONAS, spalio 16.—Pacisųmėjės Afrikos mūšiuose Hitlerio generolas Erwin Rommel, vėlianus paskirtas Francūzijos frontą komanduoti, numirė. Jis sužeistas kuomet Aliantų orlaiviai atakavo Rommelio automobilį ir sužeidė patį generolą.

Virš Pusės Miliono Vokiečių Suintas Nelaisvėn

LONDONAS.—Aliantų armijos jau suėmė 570,183 vokiečių armijos nelaisvėn, nuo pradžios invazijos Francūzijosn.

PEARL HARBOR, spalio 16.—Netoli Formosos čia dideli Amerikos ir Japonijos karo laivų ir orlaivijų mūšiai. Karo laivų ir orlaivijų mūšiai. Karo laivų ir orlaivijų mūšiai.

Admirolas Nimitz skelbia, jog pirma Japonijos laivynai stotiant mūšini, buvo aviacijos atakos pravaista.

Amerikos orlaiviai tuo pačiu tarpu bombardavo Luzoną, Filipinuose.

Kautynėse numušta dar 41 Japonijos orlaivis—11 sunaikinta oro kautynėse, kiti 30 sudaužyta ant žemės, nepaspėjusius pakilti.

Viso prie Formosa sunaikinta 91 priešo orlaivis. Daugelis kautynių vien-motorinių orlaivijų atakavo Amerikos laivus ir 28 jų numuštė.

Viso atakose toj srityj sunaikinta net 487 Japonijos orlaiviai ir nuskaudinta 63 laivai.

Franco Nori Paslėpti Sajudį Prieš Jį

LONDONAS, spal. 16.—Gen. Franco, kalindamas, kad Francūzijojej veikią ginkluoti ispanų bėriai, norėjo sudaryti tarptautinį incidentą, kad tuo paslėpti faktą, jog Ispanijoje čia didelis judėjimas prieš Franco režimą.

Taip sako respublikiečių šalininkai čionai.

Slaptas judėjimas prieš fašizmą Ispanijoje smarkiai plintęs. Madridė veikia tarba, kurios programą paskelbtas. Sukilimai jau pasireiškė keliose šiaurinėse provincijose.

VILNIS

(THE SURGE) LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY. Published daily except Sunday and on every Thursday together with the regular edition in Lithuanian or English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25, Chicago \$7.00, six months \$4.25, foreign countries \$10.00, six months \$4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$2.50, six months \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$4.00, six months \$2.50.

Advertising rates on application 3110 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. PHONE, VICTORY 7325-7326. Entered as second class matter September 28, 1924, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Dar Du Laimėjimai

Vengrijos pasidavimas yra didelis Hitlerių smūgis ir Jungtiniams Tautoms laimėjimas. Tai jau paskutinis Hitlerio satelitas išmušta iš karo. Vengrijos netekimas Hitlerio armijai bus smūgis ir dėlto, kad šaly yra aliejaus ir kitų medžiagų. Svarbu taipgi, kad Vengrijos armija bus panaudota prieš nacius.

Kitas Hitlerio armijai smūgis ir demokratijoms laimėjimas yra atėmimas iš nacių Petoamo prielankos. Tas uždaro apie 75,000 vokiečių armijos Suomijoje pasitraukimą per maršas. Liekasi tik vienas kelias — per šiaurinę Norvegiją, bet Petoamo išlaisvinimas ir tas kelias pasunkintas, susiaurintas.

Apie 100,000 vokiečių armijos taipgi izoliuota Graikijoje ir kitur balkanuose. Kada Belgradas paimitas, tai armijai paskutinis gelžkelis nukirstas.

Šie du Jungtinių Tautų laimėjimai smėg labai skaudų smūgi vokiečiams. Tatai gali karą sutrumpinti, jo pabaigą priartinti. Jokia Hitlerio propaganda nepajėgs įtikinti vokiečius, kad jiems liko bent kokia proga laimėti, nes jos nėra ir tas jau matosi kiekvienam.

Vengrijai pasidavus greitis bus išlaisvinta Čekoslovakija. Hitlerio imperija liks tik pati Vokietija ir okupuotos Danija ir Norvegija, pastarose tačiau naciai gyvena tik diena iš dienas ir kasdien didėję baimė.

Suprantama, vokiečiai galės savo šaly laikytis, bet bombarduojama iš visų pusių, ji taip tirštai apgyventa, juk gali būti paversta į griuvėsius. Vienas miestas ir labai sugriautas, jei turi ryšio su kitais gali laikytis, bet negali laikytis šalis, kurios industrija ir transportacija sugriauta.

Hitlerio imperija dėlto negalės ilgai laikytis. Jai artinasi galas. Du pastarieji laimėjimai tai žymiai pagreitino.

Nauji Posūkiai Francūzijoje

Francūzų tauta išgyveno karo sunkenybes, savų kvizlingų išdavystes ir nacių terorą. Kaip kitos Europos tautos, taip ir francūzai daug kentė ir daug pasimokė. Ištrūkęs Hitlerio smūgi, žmonės daro naujus posūkius. Vienas jų, pabrėžiamas, kuris turės pavelkiančios reikšmės naujos Francūzijos gyvenime, tai greita pažanga sanprotaivime—ideologijoje.

Iki šio karo reakininkam vyko laikyti žmones padalintus. Daug prisidėjo katalikų bažnyčių bauginimas žmonių komunistais. Bet kas buvo penki metai atgal, tas šiandien greit išgyvendinama, pasilieka tik praetimi.

Komunistai ir katalikai imasi bendrai venkti. Jie savo susitarimu, savo rūpestingumu tautos ir šalies labui yra cementas jungiantis visus žmones vieninagon akcijon už demokratiją ir geresnį gyvenimą.

Toliaus nevyks jokiais "aitvarais" nubauginti katalikus nuo skaitymo komunistų dienraščio "L'Humanite." Katalikai gyvena po nacių ir kvizlingų jungu ir žino kas daugiausia kovoją prieš tą jungą, kas daugiausia aukojosi laisvės Francūzijoje atstėigimui.

Daugelis francūzų laikraščių išsireiškia, kad šiuo karu prieš nacius ir prieš kvizlingus pergyvenama išitas revoliucinis periodas.

Tas naujas posūkis—komunistų su katalikais bendradarbiavimas—buvo paste-

bėtas ir Italijoje. Net popiežiaus laikraštis pradėjo pulti katalikus dėl jų samoningumo savo ekonominius ir visuominius reikalus apginti.

Nacionalė Pasipriešinimo Taryba, kuri veikė prieš nacius, sako francūzų laikraščiai, buvo kaip milžiniška tarykla, kuri suliejo visų partijų, visų įsitikinimų žmones į vieną pažangią, prieš fašizmą ir kvizlingus kovojančią masę.

Šitas naujas posūkis turės didelės reikšmės demokratijos plėtojimuisi Francūzijoje.

Kas už Tai Kaltas?

Savo prakalbose Thomas Dewey daro daug pažadų. Jis žada savotišką naują dalybę, kur kas geresnę už Rooseveltą. Jis šaukia, kad reikia ekonominės programos, reiklia pokarinio plano.

Pripažinus, kad Rooseveltą administracija neviską dar atliko, neviską padarė, pasiūlykime kas tame kaltas.

Kad parodyti svetui, kad Rooseveltą administracija neturi tinkamo pokarinio plano, Dewey neseniai citavo Auto Workers Unijos (CIO) vice-prezidentą Richard Frankensteen, iš laiško rašyto dar liepos mėnesį į New York Times. Tuom laikui senatorius Chavez ragino kongresą susirinkti rugpjūčio mėnesį, kad pravedus tam tikrus įstatymus, reikalingus pasitikti rekonservijos problemas po karo. Frankensteen sutikdamas su sen. Chavez išsireiškė, kad ištikrųjų šalis neturi tinkamo pokarinio plano, ir pažymėjo, jog valdžia turėtų įsteigti tam tikrą agentiją organizavimui rekonservijos proceso. Tam reikalui jis ragino priėmimą Kilgore biliaus.

Ar Dewey, cituodamas Frankensteen, kad geriaus apkalbtus prezidentą už neturėjimą pokarinio plano, užgria ir Kilgore bilių? O kas pastoją kelią to biliaus išleidimui, ar ne Dewey draugai republikonai?

Bet Dewey šiandien už visus administracijos griekus kaltina Rooseveltą, nors jo draugai pastoją kelią išleidimui daugelio bilių, už kuriuos Rooseveltas pasisakė ir kurie būtų buvę pravesti, jei Dewey draugai republikonai nebūtų balsavę prieš juos.

Senatorius Ball

Minnesotos senatorius Ball, pažangus republikonas, atsikreipė į balsuotojus. Jis stato tris klausimus nė kandidatams į prezidento vietą, bet piliečiams, kurie lapkričio 7-tą pareikš savo valią, kokio prezidento jie nori.

Ball sako kiekvienas pilietis turi palaikyti savęs pirmia eisiančiam balsuoti:

- 1) Ar remiu suformavimą, anksti kaip galima, Jungtinių Tautų apsaugos organizacijos, į kurią įeitų Jungt. Valstijos pirmą, negu ateis taikos konferencija?
2) Ar palaikysiu bent kokias rezervacijas šios šalies įėjimui į organizaciją kurios silpnintų taikos palaikymą ir agresijų sulaukymą?
3) Ar remiu bent kokias rezervacijas, kurios neleistų įėjimą Jungtinių Valstijų atstovams tarptautinėje organizacijoje balsuoti be atsiklausimo kongreso už spēkos vartojimą prieš agresiją.

Šie klausimai liečia pasaulinę organizaciją ir šios šalies dalyvavimą toje organizacijoje.

Nereikia aiškinti, jog tie klausimai pastatyta tiem balsuotojam, kurie balsuotų už Dewey.

Rooseveltą pozicija aiški, taip kaip aiški Britanijos, Sovietų Sąjungos ir Kinijos.

Jeigu pilietis šių klausimų nepasvarstys ir balsuos už Dewey, jis suriš rankas šiai didelei valstybei dalyvaui Jungtinių Tautų organizacijoje.

Bile kokios rezervacijos tik painiotų šios šalies efektyvišką veikimą pasauliniame kune.

Tą visi turi įsitemyti ir lapkričio 7-tą balsuoti už Rooseveltą.

ŽIEŽIRBOS

Nors Clevelando Karpukas šaukdamas apie "Rusijos norus" ir bando pademonstruoti savo išmintingumą, vienok šaukdamas, kad "Rusija nori ir Amerikos," tik parodo savo didelę idiotiškumą. Ir kuo nacizmas eina artiau prie galoto Karpuko ir visos smetoninių kavalerijų šaikos idiotizmas veda prie visiško sumišimo. O dar labiau, tai haimės šešėlis lipa Karpukui ant kulnų ir tas jį veda prie pasiuotinimo konvulsijų, kada, nepaisant visų tų pastangų, to ilgo liežuviavimo ant Sovietų Sąjungos, nacizmui galas vistiek netoli.

Vienok, man rodos, Karpukas labai lengvai gali pasislepti nuo to balsaus baimės šešėlio. Viskas ką jis turi padaryti, tai susirasti Smetonos kalinius ir po jais pasislepti taip, kaip pats "tautos vadas" ir amžinas "prezidentas" Smetona padarė.

Žiurkės labai jautrūs gyžiuokis iš skęstaciono laivo. Hitlerizmo laivas jau skęsta, tai Hitlerinės žiurkės ima bėgti į visas puses. Kun. Prunkskis apsiūžūrėjo, jog "Draugas" jam bus permekta gelbėjimosi valtelė demokratinės jūros audroje, kada Hitlerizmo laivas nugarmės į dugną. Todėl ir nusisprenė eiti mokintis bažnytinųjų teisių skyriuje tarptautinių ir valstybinių bei bažnyčios santykių.

Andai tas pats kun. Prunkskis nubėgė į Berlyną, gal irgi su ta pacia "mokslo mishi." Vienok atvykęs į šią šalį kun. Prunkskis ne bažnytinės teises išguldinėja katalikams, bet skleidė aršiausios nacizmo nuodus. O gal gi kun. Prunkskis tikrai pasiryžęs atsiversti prie dvasios švento ir užuot skeisti nacizmo nuodus, pataps tikru katalikybės apaštalu? Vienok sunku tam tikėti. Raistė augęs, į raista ir žiūri.

Gal daugelis iš mūsų atsimename 1941 m., kada naciški žmogėdros įsiveržė į Lietuvą, terioj ir žudė Lietuvos žmones, tai spalį 13 dieną, 1941 m., smetoniška Lietuvos atstovybė Washingtone paskelbė agliškoje spaudoje biaurų melą ir šmeižtą ant Sovietų Sąjungos ir bolševikų; paskelbė eilę sušaudytų kunigų vardų, būk juos bolševikai sušaudė, ir tarpe kurių skaitau: "...Rev. Kostantas Paulevičius, pastor of Alytus..." Kadangi Alytus man labai artimas ir gerai žinomas, tai iš laikraščio "New York Journal-American" iškarpa pasidėjau, manydama, kad kada nors tikra teisybė teks patirti. Ir štai šiomis dienomis skaitau "Vilnyje" ir "Laisveje" O. Savičius raštą iš Vilniaus, kur sakoma, kad O. Savičius turėjo pasikalbėjimą su kun. Liūdu Poviloniu, kur kun. Povilonis sako: "Aš žinau, kad Alytuje vokiečiai sušaudė du kunigus, Paulavičių, 50 metų amžiaus, ir kun. Mazurkevičių, 25 metų..." Reiškia, kun. Paulavičių Alytuje sušaudė ne bolševikai, bet kun. Prunksko ir visų lietuvių tautos išgamų

gerbiami žmogėdros naciai. Tai tie šaudė Lietuvos žmones ir Lietuvos kunigus, kurie "tvėrė naują lietuvi." Dabar, rodos, tie žmonės turėtų tą viską, tuos baurius šmeižtus atšaukti ir atsiprašyti, nors jau bent savo skaitytojus. Vienok, tai būtų visai bergždžias darbas tikėtis, idant suniekėję lietuvių tautos išgamos turėtų nors kiek žmoniškumo ir susigėdintų savo niekiškų darbų. Rumboniškis.

IŠLINDO YLA IŠ MAIŠO

Vietoj Rengtis Prie Didėnės Vieniybės šalies ir Pasaulio Gerovėi, Republikonai Senatoriai Rengiasi Prie Didėnųjų Valdų.

Visi, kurie seka kandidatų kalbas, gerai žino, kad vienas iš tų argumentų, kurių pakartotinais stato republikonų partijos agitatoriai prieš Rooseveltą, tai kad Rooseveltas ir dabartinė administracija nori, kad demokratų partija visame kame turėtų viršų; kad tuomi nai-

kinama reprezentatyvė valdžia ir kad išrinktus Rooseveltą ketvirtam terminui tikrai susilauksime diktatoriaus, kuris pats vienas visą valdys neatsiklausęs kongreso.

Tą jų argumentą puikiai atrėmė Rooseveltas paskutinėj savo kalboje, kada atsikreipė į šalies piliečius naujodotis balsavimo teise ir, "nežiūrint už kurį kandidatą balsuosite, bet balsukite," sakė prezidentas.

Nei Rooseveltas, nei jo šalininkai nėra dar pasakę, kad išrinktus republikonus į kongresą arba į senatą, jis arba kiti demokratų jų nepripažins arba nekooperuos su jais. Iš kitos pusės, iš Dewey pastogės kaip yla iš maišo išlindo Dewey smėgnų trulas patoje John Foster Dulles ir paskelbė svetui kaip republikonai senatoriai rengiasi veikti, jei bus išrinktas demokratas.

John Foster Dulles parašė laišką vienai žymiai veikėjai, Connecticut valstijos Moterų Balsuotojų Lygos narei, kuriame jis pasako, kad republikonai, kaip jis mano, nekooperuotų, jeigu Dewey nebūtų išrinktas. Tarp kitko laisake sako: "Kaslink gavimo reikiamos paramos iš senato (dėlei pasaulio apsaugos plano), aš visai neabejotų, kad ji lengviau bus gaunama, jei gu. Dewey bus prezidentu, negu išrinktus Rooseveltą. Kada aš buvau Washingtone, aš kalbėjau su visais senato užsieninių santikių komiteto nariais (republikonais), išskyrus sen. Nye, kurio nebuvo mieste.

"Tarp jų yra, reikia pripažinti, nuomonių skirtumas. "Aš manau, kad jie darytų viską, kad parėmus republikonų prezidentą, bet esu dideliai skeptiškas kas atsitiks, jei Rooseveltas vėl bus išrinktas, akyažodų ty labai jangų santikių ekzistuojančių tarp jo ir abiejų kongreso butų." Ponas Dulles aiškiai pasako, kad tie senatoriai, kurie iki šiol statė visokias skerspaines šiai administracijai, rengiasi dar prie didėnųjų valdų ir žmonių valgi visiška rengiasi paminti. Jie be jokios gėdos jau dabar pasako, kad jie nusispiaus ant žmonių teisės išsirikti tokį prezidentą, koks jiems geriau patinka, ir nekooperuos su demokratu prezidentu.

Labai teisingai pasakė senatorius Ball, republikonas iš Minnesota, kad lapkričio rinkimose reiklia šiuoti iš senato visus izolacionistus, kurie vėl stato savo kandidatūrą. Senatorius Ball yra vienas iš tų republikonų, kuris vienybės dėlei nestato savo partinių užmačių pirmojo vietoj, jis veikia žmonių gerovėi ir pasisakė balsuosias už Rooseveltą, nes Dewey, nors ir jo partijos žmogus, netiktų būti prezidentu, kada toki svarbus pasauliniai klausimai stovi prieš akis ir laukia tinkamo nuosprendžio.

PAREIŠKIMAS

Daugybėje korespondencijų skaitome apie tūlus kalbėtojus, kurie kenkia Lietuvai Pagelbos Teikimo Komiteto paskelbtai specialie rinkliavai drapanų ir čėverkyų Lietuvos žmonėms. Vieni jų Čėsiog agniuja žmones drapanų dabar neduoti, laikyti pas save. Kiti ragina duoti tikrai taip vadinama "Bendrajam Fondui," o tas Fondas, girdi, dabar Lietuvon drapanų nesius, bet jas laikys čionai sukrovės ir vės derybas su Lietuvos vyriausybe. Jeigu ta vyriausybė jų salygų neįspildys, tai tas drapanas Fondas išaldins pabėgėliams iš Lietuvos Paltų Amerikoje ir kitur!

Aišku, jog tokia propaganda suliko daug žmonių nuo aukavimio drapanų bei čėverkyų. O tai yra piktas kenkimas mūsų pastangoms DABAR susiepti išlaisvintus Lietuvos žmones, kuomet jiems mūsų pagalba yra reikalingiausia. Mes raginame ir prašome mūsų Komiteto šalininkus ir visus susipratusius lietuvių nekreipti jokio dėmesio į tuos, kurie kenkia tam darbui. Patys aukokite dovany Lietuvos žmonėms ir išaiškinkite anos pikto propagandos suvedžiojimus žmonėms, kaip reikalinga ir kaip svarbu dabar skubintis su pagalba Lietuvos žmonėms.

Mūsų šeštasis Siuntinys jau išėjo į Vilnių. Tikimės, kad nežūlgo jis pasieks išlaisvinat Lietuvą ir suteiks gražios paramos tiklankantams mūsų brolių ir seserų. Dabar smarkiai ruošiamas Septintasis Siuntinys. Dabar eina įtempta specialie rinkliava. Apisinkite savanoriai būti dovany rinkėjais. Eikite pas visus lietuvius be skirtumo pažirdų ir įsitikinimų ir prašykite drapanų, čėverkyų, arba šiaip kalėdinųjų dovany. Ypatinai jūs, mūsų gerieji prieteliai, pažangiosios spaudos skaitytojai, būkite pirmuoniai šiame taip prakilname darbe. Tai bus geriausias ir paskmingiausias atsakymas visiems mūsų pastangų kenkėjams. Tai bus geriausias pastaravimas mūsų gimtajam kraštui, jeio žiemonės, lietuvių tautai.

Mes nestatome jokių salygų nei Lietuvos žmonėms, nei jų vyriausybei. Mes siunčiame ir siųsiame jiems pagalbą, neatsizvelgiant į jų pasirinkimą dėl santarkos formos. Mes pilnai pasitikime, kad jie žino, ką jie daro. Lietuvos santarkva yra Lietuvos žmonių reikalas. Taip sakant: kaip jie pasiliks, taip išsimeigs. Mes žinome, kad Lietuvos žmonės bausia nuogrinti karo ir nacių okupacijos. Mes žinome, kad trūksta visų gyvenimo reikmenų. Mes žinome, kad jiems reikalinga greita pagalba. Ir mes žinome, kad mes, amerikiečiai, turime ir galime tą pagalbą suteikti.

Todėl Lietuvai Pagelbos Teikimo Yra tikrai vienas troškimas ir vienas siekis: surinkti ir tojuo pasiegti Lietuvos žmonėms kuodaugiausia drapanų, čėverkyų ir kitų gyvenimo reikmenų. Mes tikimės, kad toksai yra troškimas taip pat visų Amerikos lietuvių, kurių proto ir sąžinės nepajėgė sugadinti fašistinė propaganda.

Nors jau daug sykų esame sakę, bet dar sykį pakartojame: Mes stojame už visų Amerikos lietuvių suvienytą Lietuvos žmonių stojame. Mes manome, kad visos srovės ir grupės galėtų ir turėtų darbuotis išvien tuo be galo greitu ir svarbiu reikalu. Čia, mūsų supratimu, neturėtų būti jokio pasidalinimo. Visos grupės galėtų sudaryti vieną platų komitetą, kuriuoni visi pasitiktų ir kurio paslangas visi remtų.

Toks yra mūsų nusistatymas. Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetas. 417 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Senatorius Harry S. Truman, demokratų partijos išstatas kandidatū vice-prezidento urėdui.

Pats svarbiausias uždavinys Amerikos žmonėms dabar sumušimas Hitlerio, apgyvinimas demokratijos.

Moterų Skyrius

Fašizmas yra moterims vergija, žmoniai nelaimė: sumušimas jo yra pati svarbiausia mūsų uždutis.

ATLIKIME SAVO PAREIGĄ

Mes Galim Savo Balsais Išlaikyti Demokratiją.

Artinasi lapkričio 7-ta; didžiuliam dienai. Tą dieną šios šalies piliečiai savo balsais išspręs, kas bus sekama keturiais metais šios šalies prezidentu.

Daugelis ekspertų įsitikinę, jogei šiemet moterų balsai nusvers prezidento rinkimui balsavimo rezultata. Reakcionierių - republikonų politinė mašina žiūri į tai labai rimtai; ant kiek tenka kasdieniniam gyvenime susidurti su rinkimų kampanijos eiga, darosi vis aiškiau, jogei monopolistinio kapitalo tūzai deda didžiausius pastangų pasivilioti Amerikos moterų balsus republikonų kandidatui.

Moterys šiandien dėl šio karo perneša bene daugiau sunkumų už vyrus; ypač šeiminiškės, kurioms reikia pavalgydinti šeimyną, kasdien susiduria krautuvejė su trūkumais - nesmagumais: čia nėra sviesto, čia cukraus, čia nėra mėsos... Nervuojasi jį, jos kantrybei, natūralu, kaip kada matosi galas.

Dabartinių laikų republikonų politinės mašinos tam tikri agentai deda daug pastangų pasinaudoti šia karo išsūkta situacija; jie, tėmydami tokių moterų nepasitenkinimą stoka ir šio ir to, minkliai dribtelia žodžių kitą prieš Roosevelt administraciją ir tuomi įpla daugiau kuro jau į taip pusėtinai įkaitusį pečių...

Toji propaganda, nukreipta prieš Roosevelt kandidatūrą, darosi vis ryškėsnė ir kapitalistinė spaudoje, ir per radiją, ir mokyklose ir net bažnyčiose. Ir akvya, jogei koncentracijos punktu beveik išimtinai visuomet apeliuojama į moteris.

Demokratijos šalininkai šioj rinkimų kampanijos eigoj irgi deda labai daug svarbos į moterų balsus. Mes lietuviš turime kreipti į tai labai daug dėmes. Po daugelio metų sunkios kovos mes išreikalavome sau teise taigpi pasisakyti, kas turi būti valdžioje; mes įgavome pilnas ir lygias su vyrais piliečio teises balsavimuose. Ir šiemet, kada lapkričio septintoj išspresime kas bus Amerikos prezidentu,—mes visos iki vieni privalome balsuoti. Ir jeigu nenorime gryžti į Hooverio laikų monopolistinio kapitalo iškeptą didžiuliu skurdio ir vargo periodą, visos iki vieni atiduokime savo balsus už Rooseveltą.

ATMINKIME: Visas svietas, net ir pats Hitleris su savo gensterių šauka pripažįsta, jogei Amerikos industrija yra žymiausias faktorium naikinimui fašistų militarės mašinos. Ir dabar, jeigu rinkimus laimėtų republikonai, aišku: kaip karo frontuose,

taip ir naminiam fronte viskas apsisvertų aukštyn kojomis.

Mes, moterys, šiandien, tiesa, pergyvenam įvairiausių nesmagumų; bet tai rezultatas karo, to karo, kurį išsūkė Hitleris ir jo šauka.

Roosevelto administracija daro viską, kad tik palengvinus mums padėtį namie; piktumu ir gražioju šiandien pažabojama spekuliantai ir industrialistai. Nepamirškime, jogei republikonai šiandien atvirai tokias mums reikalingas ir naudingas restrikcijas atakuoja iš kairės ir dešinės. Republikonų obalsu šiandien yra suteikt monopolistiniams kapitalui (visokiems trumstams, kurie valdo industriją ir žemės ūkio produkciją) liuosas rankas ir lai jie niekieno nevaržomai patyis nustato mums kasdien reikalingiems pragyvenimui reikmenims — maistui, drabužiams, rendoms—kainas. Nepersenai pergyvenome daugelis mūs Hooverio laikus ir žinome kas tada mūs lauktu.

Šiandien mūs yra milijonai. Jeigu kiekviena rimtai pažiūrėsime į praeitį ir imsimė atsakomybę už rytojų, tai mes, moterys, su savo milijonais balsų nusversime balsavimo rezultata lapkričio septintoj į gerąją pusę.

Mes galime, mes privalome mobilizuotis lapkričio septintai ir užtikrint laimėjimą demokratijai. Mūs šiandien tiek daug su teise balsuoti, kad galime išlaikyti demokratiją Amerikoje ir ant toliau; ir mūs visų dabar būtinausia pareiga rengtis organizuotai tai istorinei balsavimų dienai ir savo balsais užtikrint visiški sumaikinimą fašistų militarės mašinos ir tuomi pagreitinat tą valandą, kurioj demokratijos žibintuvas ir vėl užžibės teroro ūkanose paskendusioj Europoj.

P. K. Marquetteparkiečių Mitingas

Dar gal ne visos pastebėjote iš pranešimų, kad mūs Marquette Parko Moterų Klubu susirinkimas įvyksta šį vakarą, vietoj trečiadienio vakare. Prašome visų narių dalyvauti. Kurios paranku, užkėlime pas kita narę arba per telefoną pakalbinkime, kad būtina eiti į susirinkimą. Pereitame susirinkime daugelis iš narių nedalyvavo. Kada susirinkimas skaitingesnis, visoms smagiau ir drąsiau ką nors daugiau tarti, ką nors daugiau gero veikti. O veikimui mums rybu nėra, ypač dabar, kada pergyvename tokius istoriškus laikus. Kurios pasistėmė tikėty platinti dėl Sorority parengimo, malonėkite atsinešti pinigus arba likusius tikėty, nes reikia atsirokuoti su

YOU'RE HELPING, LADY!

YOUR USED KITCHEN FAT IS A VITAL WEAPON OF WAR! SAVE IT, TURN IT IN, TO MAKE EXPLOSIVES, FUEL FOR FLAME THROWERS AND HUNDREDS OF OTHER MUNITIONS

IT HELPS THE WOUNDED TOO! MANY BATTLEFIELD MEDICINES REQUIRE USED COOKING FAT IN THEIR MANUFACTURE

SAVE and TURN IN YOUR USED FAT FOR CASH AND EXTRA RATION POINTS

IR VĖL MOTERIS PIRMOJI

kėtis, kad ji vėl garbingai pasirodys. Reikia tikėtis, kad šiame 25 metų jubiliejiname vajuje neatsilikis ir chigagietis. Jau teko nūgristi, kad darbščioji L. Matuzienė imasi už darbo. Nebūtų nuostabu, kad ji pralenktu kitus.

A. Zikšienė, sugrįžusi iš ilgokų atostogų, irgi stas į darbą, o gal jau ir dirba, tik bando sekretų palaikyti.

O. Remeikiene irgi klausinėjasi apie vajuus planus. E. Lapėnienė ir U. Andriulienė, kaip kas metai, taip ir dabar jau dirba.

E. Zaldokienė sako:—Nesinorėtų pralenkti senas veikėjas, bet jei jos nesukrus, tai nežinia kas gali įvykti... A. Dočkienė, kaip visada, taip ir dabar savo pareigą atliks.

Clevelande irgi pirmieji tarpe yra Gendrenė. Morta Plečkaitienė jau stoji į darbą. K. Abekienė beatostogaudama nepamiršta padirbėti ir vajuje.

Jeį šis 25 metų jubiliejinis vajujs užsibaigtų su tuzinu moterų vardų, kurie stovėtų pirmos eilės, tuomet galėtume didžiulius, kad moterų pirmynžanga spartesnė, negu vyrų.

Ką sakote, veikėjos, ar pralenksime vyrus darbtume?

Senė. DRAUGIJŲ SVETAINĖS VAKARIENĖ DETROITE Jau ne daug laiko liko iki spalio 29 d., tą dieną įvyks Draugijų svetainės šauni vakarienė, prasidės nuo 5:00 val. vakare. Bus ne tik gerai pavalgyti, bet gerimų ir gera muzika dėl šokių. Visus kviečia rengėjai. Valdyba. M. Alvinienė.

Ursulę Nedvaraitę Prisiminus

U. Nedvaraitė.

Spalio 19 d. sukanka keturi metai, kai žiaurojį mirtis išplėšė iš mūsų tarpo Ursulę Nedvaraitę (Peterman).

Gyvenime yra viena tiesa, kurios dar niekam nepasiektė papirkti, tai: kas gimsta, tas turi ir mirti. Tačiau, kada toji mirtis ateina be laiko, pačioje jaunystėje pakerta gyvybę ir taip reikalinga visuomenei žmogaus, tai darosi neapsakomai skaudu ir baisu.

Ursulė nuo savo jaunystės suprato kas yra išnaudojimas, skurdas ir neteisėybė. Jai teko pergyventi pirmojo pasaulinio karo žiaurumai ir vokiečių okupacija. Nors jaunutė dar buvo ir visos baigusi pradinę mokyklą, bet ieškojo apšvietos knygos ir joms dalinosi su savo draugais.

Prašvitus Lietuvoje giedresnės dienoms ir pradėjus kurtis sovietinei valdžiai, Ursulė stoji į platesnį visuomeninį veikimą. Ji stoji į Lietuvos Komunistų Partiją ir joje veikė. Smetonos kiki ai paemus galia, Ursulėi teko apie šešis mėnesius slapstytis miškuose, kad išgelbėjus savo gyvastį nuo kruvinos Smetonos rankos.

Kuriam laikui praėjus ji gryžta prie savo tėvelių. Bet neilgam, smetonininkai suareštuoja ir įkalina ją. Bet tas nepalaužia jos įsitikinimo. Išėjus iš kalėjimo ji dar daugiau dirba.

1924 m. atvyksta į šią šalį ir nieko nelaukus stoji į organizacinį veikimą. Ji ne tik dirbo organizacijoje, bet ir joms vadovavo. Organizacinis darbas jai buvo pirmoj vietoj.

1940 m. spalio 19 d. mirtis nuskytė jos gyvybės žiedą. Tikstančiai pažangiųjų sudejava, kad netekome veiklios, sąmoningos ir ištikimos darbo klasės dukters. Tiek daug darbų liko nenuidribta, o ypač šiuo taip įtemptu momentu, kuomet reikalinga juo daugiausia sąmoningų veikėjų, kurie galėtų supažindinti žmones, kaip ir kokiū būdu jie turi ginti savo reikalus.

Nežiūrint kaip gaila ir skaudu, kad nėra jos mūsų tarpe, tačiau vien galėsčiu mes jos nepagarbime. Jei į šią dieną galėtų prabilti į mus, tai štai ką ji pasakytų:

JAUNA SOVIETŲ LAKŪNĖ APDOVANOJA GARBĖS ŽENKLAIS UŽ 652. "VIZITUS"

Baltimore "The Evening Sun" spalio penktos dienos, paduoda sekancią žinią, kurią rašo Eugene Okhotskaya.

Korespondentė sako, kad tas įvykis rugsėjo 28 d., apie ką ji aprašanti.

Važiavusi traukiniu ir pastebėjusi sėdintį ir puikiai atrodantį lakūną su keturiais garbės medaliais. Karininkas-lakūnas bandęs juo mažiausias domės kreipti kas dedasi traukinyje ir sau ramiai žinrėjes pro langą į prabėgančius miškus ir kaimelius.

Staiga vienas iš sankelėvių užkalbino ramiai sėdintį karininką ir neva išmetinėjančiai kreipėsi į jį, kodėl pastarasis nieko nekaltas su keleiviais. Ir koks nustebėjimas! Vietoj tikėto peitingo ir griežto vyro esant, pasirodė, kad tai švelnios kalbos malonios šypsos mergina, kuri turinti vos 22 metus amžiaus. Traukinio perdėtinis perstato publikai, kad tai esanti Marina Chechneva, kuri iš eilės jau atlikusi priešus 652 kartus ir nemažai sumaikinius priešo amunicijos, gelžkelių ir net pačių nacių.

Vieni iš keliauviusj parau do iš gėdos, kad jie negalėjo išskirti šios uniformuotos karininkės, pagarsėjusios lakūnės, kiti gerėjosi jos žygiais ir norėjo arčiau įsižiūrėti į ją.

Korespondentė, kuri paduoda šį įvykį sako, kad ji bendžiūsis užvesti kiek nors platesnį pasikalbėjimą, bet neužėjusios jos pastangos veltu.

Gyvenime dažnai pasitaiko keistenybių. Ir štai kas pasitaikė Eugene Okhotskaya, ji nuvykusi į Maskvą pas Valentiją Serovą, garsią artistę "Jaunimo Tea-

—Dirbtė visi ir visos daugiau negu dirbote, gyvenimo laikas trumpas, sunaudokite jį naudingai. Atlikite tą darbo dalį, kurio nebegaliu atlikti.

Taip, prisimindamos ir pagerbdamos mūsų brancią darbuotoją, stokime į darbą ir atlikime tuos darbus, kurių ji jau negalėti atlikti. Didžiausia pagarba bus jai, jei mes vykdysime jos pradėtą darbą, tęsime ir plėsiame jos idejas.

Keturi metai kaip tavo, Ursulė, draugiškas žodis neskamba paliktų draugų ir giminių ausyse, bet jausmas ilgesio visų širdis slėgia! Ilgisi tavo broliai, Stasys, Petras ir jų šeimos, ilgisi tavo sesutės sūnius, bet ir nemažiau ilgėsi pažangi lietuvių visuomenė!

Išleksi ramiai, brangi Ursulė, o mes tęsime tavo pradėtą naudingą darbą iki galutinio darbo klasės laimėjimo!

tro," kurios vyras Konstantin Simonov yra pagarsėjęs poetas. Ir kokia steigmėna, ji čia pasitiko lakūnę Mariņą Chechnevą, kuri viešėjo per 6-las dienas.

Korespondentėi teko asmeniniai plačiau pasikalbėti ir patirti garsios lakūnės biografiją, kuri skamba sekamai:

Prieš 6 metus jaunoji lakūnė baigusi vidurinę mokyklą, būdama 16 metų amžiaus, pasirinkus orlaivinkystės mokslą ir įstočius į aviacijos mokyklą. Mokslas jai sekėsi. Naciams užpuolus Sovietų šalį jaunoji Marina Gauntva sutikimą vairuoti orlaivį ir "pasėti karštų" bombų ant priešo pozicijų.

Kaip pati lakūnė sako, tai pirmasis "vizitas" buvęs jai visai nesurpantamas, jį maniusi, kad tai tik sapnas. Kuomet jį nulėkusi į priešų pusę ir paleidusi savo krovinį ant priešo amunicijos sandėlio ir mačius, kaip dūmai su liepsna apsupo priešų sandėlius, jį vis maniusi, kad vis sapnas, bet kada priešas paleidęs sūnius į jos orlaivį ir kulkos lėkė pro ją, tada ji pajutusi, kad čia jau nepasapas...

Nuo to, ši jauna lakūnė kas naktį buvo nuolatinis svečias nacių tvirtovėse ir abealni fronte.

Jos žygiai neapsakomai dideli ir už tai jos jaunoj krūtinę puošia Sovietų Sąjungos garbės ženklai.

Suprantama, iki šį žinia pasiekė mus, kad ji vėl karo fronte ir gal dabar kur nors netuėjusios jos pastangos veltu.

Gyvenime dažnai pasitaiko keistenybių. Ir štai kas pasitaikė Eugene Okhotskaya, ji nuvykusi į Maskvą pas Valentiją Serovą, garsią artistę "Jaunimo Tea-

Sovietų sistema atidarė kelią kiekvienai mergaitei ir kiekvienam žmogui į mokslą, apšvietą ir išmokimo agentį savo šali.

Kuomet moterų turės lygias teises su vyrais visame pasaulyje, tada abealni žmonės kultūrės, šviėsis ir žengs į pilnesnį gyvenimą.

Reikia tikėtis, kad ir mes lietuviui užgirsime apie daug narsių lietuvių ir širdingų gynyšų savo šalį ir visą pasaulį nuo kruvinųjų kryžiuokų.

M. J. Wallace Smerkia Senatorių Taft CINCINNATI, O., spalio 12.— Vice-prezidentas Wallace, čia kalbėdamas smerkė reakciję "taftizmo" politika, taigpi sakė, kad šiuose prezidento rinkimuose svarbiausias klausimas: Kuris kandidatas gali geriau baigti karą ir vykdyti taiką, ir kuris gali geriau užtikrinti darbus po karui? Jis sakė, kad Rooseveltas gali tai padaryti. LONDONAS. — Berlyno radijas paskelbė Goeringo atsiskaitimą į vokiečius nepasiduoti, nes pralaimėjus karą būtų baiau. Julija.

Brooklynietės Gražiai Atymėjo 3-jų Metų Veiklą

Pereitame "Laisvės" Moterų skyriuje tilpo korespondencija, kurioje aprašo, kaip jos rūpestingai stengiasi nepamiršti Lietuvos žmonių. Čia talpiname dalį korespondencijos, praleidžiam aukavusių vardus:

"Brooklynio ir apylinkės lietuviai šiemet turi svarbią sukaktį. Tai sukaktis trijų metų darbo teikime pagelbos kare nukentėjusiems Lietuvos žmonėms. Toji sukaktis buvo atžymėta su mašine ir labai smagia pramoja "Laisvės" saleje, rugsėjo 30-tos vakare.

"Moterų Apšviotos Klubas, kuris pirmutinis pradėjęs tą darbą, buvo to vakaro rengėjas, o svečiais turėta gausingi būriai buvusių ir esamų talminkų darbe, taipgi rėmėjai.

"Ateinančius svečius šypodomosis sutiko gausios, susidariusios iš klubičių ir mezgėjų su siuvėjomis. O šyposis jos turėjo tik, kadangi didžiulis stalas buvo gausiai apdėtas maistainiais, akį traukiančiais paruoštais ir skoningais užkandžiais pavaišimui ty mielių svečių. Bet bandyk nusipirkti, negausi.

"—Kiba parodai čia jos nesė,—tūlas pagautas apėti to išsireiškė.

"Vėliau paaiškėjo ir to sekretas. Tai būta užbaigiamajai programos daliai. Pradžia buvo kitokia.

"Vakaro pirmininkė K. Petrikenė trumpai atžymėjo šios sukakties svarbą. Ji sakė, jog amerikiečių dovanose suteiktė ovasinio ir medžiaginio pastiprinimo kotojoms už Lietuvos išlaisvinimą mūsų broliams ir seserims raudonarmiečiams. Dalis tų dovanų požemio keliais pasiekė ir didvyriškus Lietuvos partizanus. Jos padėjo paguosti šimtus karo našlaičių ir kitų karo nuo tėvų atskirtų vaikų, pabėgusių nuo hitlerizmo ir Tarybų Sąjungos gilumą.

"Meniškąją šios programos dalį įspūdingai išpildė Suzana Kazokytė. Ji žaviai ir jautriai sudainavo kelias dainas, lydimas savo mokytojos Bronės Salinaitės-Sukackienės. O jaunūsis Albertas Augulis mikliai pagrojo stebėtinai jo rankose paklusnia armonika.

"Paskiausiai programoje tai buvo tas stalas. Pirmininkė paprašė visus eiti prie stalo ir patiems pasitarnauti viskuo, ko ten radosi. Ir čia prasidėjo smagios vaišės. Stalui buvo daug kas šeimyniška namie paruošta ir dovanota, kitkas ant vietos gauspinių pagaminta.

"Taip pat atnešta gražių dovanų dėl išleidimo laimėjimams. Tie daiktai taipgi išleista ir davė gražios paramos Lietuvos žmonėms.

"Ateidami į parengimą daugelis atnešė pūdus drabužių.

"Nors čia rinkliavos nebuvo, tačiau radosi žmonių, kurie yra pasiryžę su kožna atsilankymu pasiūlymams palikti ką nors ir Lietuvos žmonių paramai. Tad ir ši sykj atsisakė eiti namo

nepadarę, paliko pas klubietais piniginių dovanų.

"Viso piniginių dovanų \$32. Taipgi pelno nuo pramos (gėrimų, parduotų iš varžytinių dovanų) \$36.37.

"Nors įžangos bilieto nebuvo, tačiau dėka geraširdžių Lietuvos draugų duosnumui ir klubičių pasidarbavimui jau įdėjome gerą pradžią į brooklyniečių kvotą septintajam (kalėdiniam) siuntiniui dovanų Lietuvos žmonėms.

Klubietė.

Chicago ir kitų kolonijų moterų klubai turėtų paskirti brooklynietes ir surengti panašius rengimus, kuriuose reiktų apsvaryti kiek jau prisidėjome su darbu dėl Lietuvos žmonių paramos ir kiek dar turėtume nuveikti.

Lietuvė.

Pažangiečių Susirinkimas ir Veikla

DETROIT, Mich.—Sekmą ketvirtadienį, spalio-Oct. 19 d. Lietuvių Moterų Pažangos klubo įvykis labai svarbus susirinkimas, 4097 Porter st. Malonėkite įsitemti ir savo draugėms praneškite, kad susirinkimas prasidės nuo 7.00 val. vakare, nes po susirinkimo Moterų choras turės pamokas. Mes norime, kad choristės gautų progą dalyvauti susirinkime ir bendrai tartis apie ateities veikimą.

Kaip jau žinote, pažangiečiai rengiasi prie didelio koncerto lapkričio 26 d. Yra nutarta kviesiti porą garsių dainininkų iš kitų kolonijų. Siame susirinkime bus galutinis tarimas padarytas tuo reikalu.

Taipgi turėsite kitą parengimą tai gruodžio 10 d., Draugijų svietinėje dėl pagelbos Lietuvos vaikučių ir našlaičių.

Minėtas vakaras bus nepaprastai įvairus, mes turėsim trisdešimt praeinių prie abiejų parengimų; lapkr. 26 d. ir gruodžio 10 d.

Pažangiečių Nepamiršta Bėgančių Svarbių Reikalų

Praeitame susirinkime išlaido aukavo dėl kareivių dovanų sūntimo \$25.00, nes Pažangos Klubu narių yra didelis skaičius sūnu Amerikos kariuomenėje, už tai su noru prisideda finansiskai. Dovanas siuntinėjo LDS 208 kp. jaunuolės, tad aukauti pinigai perduoti joms.

Dabar prieš mus stovi darbas tai prezidentini rinkimų lapkričio 7 d. Matome kaip republikonai aukauja milijonus dolerių dėl rinkimų ir per radiją ir visą komercinę spaudą, ne tik perša savo kandidatus, bet ir šlykščiai meluoja ir daugiausiai niekina Rooseveltą.

Mes ne tik turime registruotis ir būti pasirėngusios balsuoti, bet taipgi turime raginti, kad būtų visi pasirėngus balsuoti lapkričio 7 d., už demokratų tikėtai, ypač už perz. Rooseveltą.

Todėl draugės, aš visus raginu, kad dalyvaumėt ket-

Pirmosios pagelbos stotis kinų mieste Tengchung, kuri kincietai neseniai atėmė nuo japonų. Sis miestas pagarsėjęs nuo senų-senovės kaip gražų išdirbystės centras Kintoj.

REIKTŲ ĮSIGYTI IR PERSKAITYTI

Netikėtai pateko į rankas CIO Politinės Veiklos Komiteto išleista brošiuraitė užvardinta "A Woman's Guide to Political Action." Nors tik ant greituoj ir dar tik paviršutiniai peržvelgimai, bet pamačiau, kad tai brošiuraitė, kuri verta perskaityti ir manau, kad visos surasime joje daug naudingų faktų, ypač rinkimų agitacijai.

faktus iškeltus jame. Beje, jis telpa spalio laidoj magazino "The Woman". Sis straipsnis netaip jau lengvas paskaityti, bet pranešiu apie jį, kad tos mūsų skaitytojos, kurios gal skaitytų angli kalba lengvai, įsigytų ir perskaitytų.

A. J.

Harti Lietuviai Irgi Rūpinasi Lietuvos Žmonėmis

Hart, Mich.—Čia gyvenanti progresyviai lietuviai ūkininkai, susirinkę spalio 8 d., nutarė-simkti drabužius nuo karo nukentėjusiems Lietuvos žmonėms.

V. Blazienė ir A. Vyšniauskas savo apilinkėję jau biskį parinko drabužių ir šėvėrykų iš Bušnių ir Simkienės. Labai puiku, kad pradeda įsikišioti vaju drabužių rinkime.

Čia prie progos noriu priminti Harto piliėčiams, kad dabar laikas užsiregistruoti, kad galėtume balsuoti lapkričio 7 d. Visi turime užsiregistruoti ir balsuoti už prezidentą Rooseveltą, nes jis pasirodė geriausias gauspadorius mūsų šalies.

Registracija baigsis su spalio 18 d. Nepamirškite visi užsiregistruoti.

Vietinis.

LAPKRIČIO 1 D. ĮSIGALIOJA NAUJAS BATŲ ŽENKLELIS.

Washingtonas. — Kainų Regulavimo Įstaiga pareiškė, kad nuo lapkričio 1 d. įsigalioja dar vienas ženklelis batams pirkti. Abudu dabartiniu metu naudojami batų kuponai—lektuvas ženklas 1 ir 2, Trečioje Karo Racionavimo Knygelėje galios neribota laiką.

Dar nėra nutarta, kuris naujas ženklelis bus naudojamas batų pirkimui, bet apie tai bus pranešta lapkričio pirmajai prisiartinant.

(OWD).

virtadienį susirinkime ir dirbtume, kiek kurios galim visuose darbuose.

Serga narė J. Butėnienė ir randasi St. Mary ligoninėje ant 3 aukšto. Jos gyvenimo viet, 2657 Hooker st., telef. T.Y. 5-9713. Linkiu greit su sveikėti d. Butėnieni ir vėl darbuotis su mumis.

M. Alvinienė, pirm.

CHICAGIETES RAKAUSKAITĖS IŠGYVENIMAI NACIŲ OKUPUOTOJ LIETUVOJ

KAIP HITLERIO VALDININKAI IR JU PAKALIKAI PERSEKIOJO MENINKININK

Rašo Balys Krasauskas

Laikė vokiečių okupacijos Lietuvoje scenos menas labai kentėjo. "Kulturtrageriu" spaudžiant, teatras davė keletą pigių operėčių, bet dauguma buvo vokiškos. Teatras buvo veik neprieinama lietuvių publikai. Artistai buvo prastai apmokami, nes dažnai badą kentė, kada jie lošė. "Nepatikimi" artistai gaudavo prasciausias roles ir kartais visai neleidavo lošti ant scenos.

Štai ką pasakoja mums Marija Rakauskaitė, operos solistė, kuri yra gerai žinoma Amerikos lietuviams:

"Is pat pradzių jų okupacijos, naciai žiūrėjo į mane su įtarimu. Kadangi aš buvau amerikietė, aš dažnai buvau persekiojama teatruose. Sykj lietuvis slaptosios tarnybos pareigūnas įspėjo mane, kad aš galiu būti suareštuota bile momentu. Mato-mai buvo padarytas spaudimas ir teatro vadovybe. Tokiu būdu nebuvo leista man dainuoti mano roles Tosca, Aida ir Queen of Spades opere. Per pirmus pusantrų metų režimo aš dainavau tik tai kelias roles, kurios visai netiko mano balsui; per sekancius pusantrų metų aš buvau visai pašalinta nuo scenos ir radijo.

"Vasario 28, 1944 metų, sukako 20 metų mano darbo Kauno operoj. Sukaktuvių progą man pripulė teisės pasirinkti tokią rolę, kokia man patiko. Nežūrint to, aš nutariau neminėti savo sukaktuvių, kadangi aš nenorėjau linksminti vokiečių.

"Birželio 7, 1944 metų, man iteikė telegramą nuo mano tėvo iš Jungtinių Valstijų, kuri buvo paleista kovu 11, 1943 metais. Reikiška, telegrama buvo užlaikyta beveik 15 mėnesių. Įduodami man telegramą, vokiečiai patarė, kad aš pasisūčiau atsakymą, bet aš atsisakiau, kadangi bijojau, kad nebūtų kokia provokacija."

Artistai irgi buvo persekiojami. Štai ką pasakoja artistas Modas Truikis:

"Sykj vokiečiai kreipėsi prie Meno Instituto vedėjo, kad pasakytų jiems, kas geriausias scenų piešėjas. Institutas nurodė į mane. Tuoj po to aš buvau pašauktas pas propagandos departamento viršininką. Jis man pasakė, kad tikimasis Kaune aukštų viršininkų iš Berlyno ir kad Kaunas turi būti išdekoruotas. Aš paklausiau, ar galima išpuosti jį lietuvišku stylumi. Vokietys atsakė, kad miestas privalo būti išpuostas ereliais, svastikomis ir kitomis grynai vokiškomis emblemomis. Davė šias instrukcijas, jis informavo mane, kad jis norėtų pamatyti mano braižnius iš kalno. Aš nėjau pas jį nusikirtu laiku. Aš manau, kad vokiečiai neužmiršo to, kadangi tuoj po to

mane išmetė iš teatro scenų piešejo vietos.

"Yra kitų incidentų. Vieną dieną teatro direktorius pasisaukė mane iš provincijos pasirašymui kontrakto dėl pagaminimo scenų veikalui. Aš atvykau ir pasirašiau. Paskui tuoj teatro direktorius telefonavo kultūros departamento direktoriui, kad pastarasis nepatvirtintų kontrakto. Direktorius panašiai pasielgė atsitikime kitų dviejų kontraktų."

Artistas D. Truikis, kaip ir solistė Rakauskaitė, taipgi prisiminė apie ignoravimą savo teatrinio darbo 10 metų sukaktuvių.

"Aš buvau priverstas dalyvauti meno parodoj" tęsė D. Truikis, "prieš mano norą. Artistų unija priverstė mane, kaip ir kitus, prisidėti savo darbu ir įspėjo mus, kad jeigu mes nedalyvausi-

me, tai būsime paimti darbu Vokietijoj arba į armija. Meno Instituto štabas nedalyvavo pasisūskindamas tuo, kad jie perdaug užimti Institute. Bet artistų unijos prezidentas baugino Institutą persekiojimais."

Grumojimais ir persekiojimais vokiečiai bandė sukelti įspūdį, kad jie vysto meno darbą.

Nacių Lyderiai Pat Viršuje Kriminalistų Sąrašo

LONDONAS, spalio 13. — Jungtinių Tautų Karo Piktadarysčių Komisija uždejo ant pat viršaus savo sąrašė Hitlerį ir jo kolegas kaip aršiausius karo kriminalistus, kurie reikia pirmiausia ir teisti ir skaudžiausiai bausti.

Phone: LAfayette 5889
4180 Archer Avenue
URBA Gėlininkai
Gėlės Mylintonas, Vestuvėms
Bankietams, Laidotuvėms
Pat. noliavimas

Sužadame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalia
LOVEIKIS—Kvietkininkas
Gėlės Vestuvėms, Bankietam, Pagrabam
3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNISOKS KOPLYCIOS
JOSU PATOGUMUR
6512 S. Western Ave., Chicago
Telefonas GROvehill 6142
1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICero 2169
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir
Jūsų finansiskam stovui prielaimas.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Turime Koplyčias Visose Mieste Dalyse		Ambulanse Patarnavimas Dienų ir Naktį
---	--	--

AMBULANSO PATARNAVIMAS DIENŲ IR NAKTŲ
Turim Koplyčias Visose Mieste Dalyse

LACHAWICH IR SUNS
Phone: Canal 2515 Comm. 5765 Pullman 1278
2314 West 23rd Place 10736 So. Michigan Ave.

P. J. RIDIKAS
3356 S. HALSTED STREET 710 W. 19th STREET
TELEFONAS YARDS 1418

J. LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. TELEFONAS: LAFAYETTE, 3572

S. P. MAZEIKA ir EVANAUSKAS
3310 LITUANICA AVE. TELEFONAL YARDS 1138 ir 1139

ANTANAS M. PHILIPS
3307 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4988

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10822 S. MICHIGAN AVENUE TEL. PULLMAN 9661

W G E S

KULTURO IR MENO ANTRADIENIU KLUBO VAKARAI RADIO PUSVALANDIS 7:30 iki 8:00 S

Šį vakarą (antradienį) nepamirškite pasiklausyti mūsų programoj Cicerio Moteryų Choro, vadovaujė Daratėlės Judzentavienės. Vėliausios žinios ir kitkas. J. P. S.

Klubas Susirinkimas
 Visi Kult. ir Meno Klubo nariai esate kviečiami pribūti į susirinkimą, kuris įvyks šį trečiadienį, spalio 18, 8 val. vakaro, "Vilnius" svetainėje. Turime svarbių reikalų apkalbėjimui, vienu jų — prisirengimas prie perstatymo puišios komedijos "Milionai Sielvartų." Kurie esate užvilkę duokles, malonėkite patys pribūti arba per kitus mokėstį priusit. Kurie mūsų radijo programų klausytojai prie Klubu dar nepriklausot, malonėkite įsirašyt. Tik \$1 metams.

P. Mikulėnas, Sekr., 7118 S. Talman.

Dėl Šaltimiero Rašto

Anądien per "Vilni" kaltinau Povilą Šaltimierą už išleidimą ir savo radijo programą republikonų agitacijos.

Vakarykštėj "Vilnius" laidoj Šaltimieras sieksiniu raštu paaiškino, kad tati daryti jis buvo verčiamas Federatės Komunikacijų Komisijos potvarkiu radijo sistemai.

Už tą savo kaltinimą Šaltimierui, nežinant nurodyto potvarkio, atsiprasau.

Paaiškinimas pataisys nuotaišką šį laikraštį skaitančių šaltimiero programų klausytojų.

Tik galia, kad patį paaiškinimo branduolį Šaltimieras paskandino savireklamos jūroji. Jis griežėsi net burtininko rotes atspėjimui to, kokį laikraštį K-d-s skaitė ir kokios vienos — Šaltimiero — radijo programos jis klausė 12 metų atgal (lyg Šaltimiero programa būtų buvusi vienišinė arba kartą būtų apėmusi visą kraštą!).

Kad Demokratų Partija jo programom pasyrė mažiau pinigų negu republikonai, — ir tų nuak reikalingi ir savo "atsakymą" įbrukt. Ka bendro K-d-s turi su skyrimu pinigų Šaltimiero programom? Jis nėra pinigų skyrimo komisijoj ir todėl negali Šaltimierui tame pagalbėti.

Su Zurio alga ir jo automobilio išlaidomis K-d-s, taipgi nieko bendro neturi.

Už Olio, Zurio ir Kumsčio "griekus" K-d-s negali Šaltimiero atsiprasyt ir neišsprasyt, nežiūrint net jei Šaltimieras apskystų ji pačiam Prezidentui.

Šaltimieras pastato K-d-s du klausimus.

1. Jis pasisako, kad balsuotų už Rooseveltą ir 6-tam terminui, jei jis būtų kandidatu, ir klausia, ar K-d-s gali tati prizadėti. Politiniai subrendę žmonės

Republikonai Nori Gompersizmo

Republikonai kalbėtojai pradėjo puldinėti unijų veikėjus ir pasakoti, kad iškreipia Gomperso tradicijas: unijos išsasi į politiką.

Tinkamai tiem reakcininkam atsako Teamsterių Unijos prezidentas Daniel J. Tobin. Jis parashė reikšmingą straipsnį į unijos leidžiamą žurnalą. Tobin sako, kad nie mano republikonai, kad jie galės apgauti Gomperso vardą unijos narius.

"Jei Gompersas būtų šiandien gyvas, tai jis pats stotų energiška darbuotis politiniame lauke už išrinkimą Rooseveltą," sako Teamsterių Unijos galva.

tokių sentimentalų prizadų nedaro; jie savo poziciją nuslato sulyg tuolaitime kandidato veikla. Kad Šaltimierui būtų aiškiau, tati pavaziaduoj John L. Lewis'is. Pirm keturių metų Amerikos darbininkų minios jo vadovybę karštai rėmė ir sekė; bet dabar Lewis'o veikla yra tokia, kad net pačios minios jį piktai smeta.

2. Šaltimieras klausia, kodėl K-d-s uckaltina Olio už republikonškumą.

„Olis yra republikonas, ir todėl visai natūralu, kad jis veikia už republikonus. Kaltint republikonų Olij už veikimą su republikonais būtų lyga kaltinimui Šaltimiero už tai, kad vardas yra Šaltimieras. Mes kovojam Olij ir jo partiją remdami Roosevelto kandidatu. Vargiai kas kitas daugiau prisideda prie pastangų už Rooseveltą negu "Vilnis," prie kurios K-d-s prisiskaito.

K-d-s.

KULTURIETES RŪPESTINGAI SVARSTĖ SVARBIUS DIENOS KLAUSIMUS

Kvota Išpildyta, Gauta 5 Naujos Narės; Dirbs Rinkimų Klausimu; Organizuojama 8 grupė Kraujo Davėjų.

Chicago Lietuvos Moteryų Kultūros Klubas turėjo savo susirinkimą spalio 11 d. Susirinkimą atidarė vicepirmininkė O. Vainauskienė. Tvarkos vedėja likosi išrinkta A. Jonikienė, šiame susirinkime gauta penkios naujos narės į klubą: M. Katilienė, K. Zebraitenė, S. Levesienė, O. Maironienė ir P. Wurts. Iš jų net keturias jaunas Amerikos lietuvaitės.

O. Vainauskienė raportavo, kad darbas eina gana puikiai klube, taip ir chore. Nežiūrint, kad mūsų pirm. K. Abekienė atostogauja ir linksmina Kalifornijos lietuvius savo dainelėmis, mes vistiek veikiame palei geriausių išgalių.

Finansų raportą davė fin. sekretorė, bet kadangi išdėtininkė serga, tad palikta pilnam raportą paruošti sekančiam susirinkimui.

Pranešta, kad mūsų pasiskirta kvota \$200 sukelti dėl Lietuvos žmonių nupirkimui drabužių sukelta su kaupu. Kartu pažymėta, kad Chicago komitetas smarkiai dirba tuo reikalu. Taciau raginta biškį daugiau klausiečių, kad stotų į talką sutaisyimui drabužių.

Biznio komisija raportavo, kad nuo maudynių padirengimo liko pelno klubui \$78.42 Taip pat išduotas raportas iš spalio 7 d. parengimo, kuris rengtas dėl sunkelimo finansų, kad pasiųsti kareiviams dovana. Viso su dovanomis pelno padaryta \$67.

Su dovanomis prisidėjo sekanmai: V. Petrutienė dovanavo gražų tortą, kurį išleidos laimėjimui sukelta

\$7; pinigais aukojo po \$2: A. Steponavičienė, M. Dementienė, E. Samuolienė; po \$1: A. Snaderienė, L. Matuzienė, S. Vaičiulienė, Draugė.

Išrinkta dovanų pasiuntimui komisija iš sekamų narių: S. Levesienė, E. Rock, L. Matuzienė. Pasiųsta 32 kariams dovanos. 31 kariui po \$2 dovana ir Lt. J. Stukui per Raudonąjį Kryžių už \$5. Pastarasis yra nacių belaisvėje.

Ligonių lankymo komisija raportavo, kad šiuo laiku turime net 3 ligones: M. Metley, Beržinskienė, Kasilienė. Susirinkimas išsireikė gilia užuojauta ligonėms ir linki juo greičiausio sveikimo.

J. Skeberdytė išdavė raportą iš Sąryšio veikimo ir biškį papelkė klubietais, kad neatsilankė į bendrą klubų šauktą politinį susirinkimą.

L. Matuzienė raportavo, kad jau organizuojanti 8-tą grupę kraujo davėjų. Diena paskirta lapkričio 18 d. Ji kvietė visas raitas susirinkinti ir duoti kraują, kurios tik gali.

Nutarta paaukoti iš žėdo \$5 dėl Karo Fondo ir pasiųsti tam tikriems komitetams rezoliuciją, kurioje pareikšti minti, kad neduotų paramos klausimui politinėje dirvoje.

Prieš uždarysiant susirinkimą A. Jonikienė pasakė gražią prakalbą nurodydamai, kaip svarbu išrinkti ketvirtam terminui prezidentą Rooseveltą. Visos išsireikė pageidavimą, kad sekančiame susirinkime turėti kalbėtoją, kuri nušviestų bėgamus klausimus politinėje dirvoje.

Trumpai sutraukus, šis susirinkimas buvo visapusiškai sėkmingas, jame matėsi daug rūpestingumo visais svarbiais dienos klausimais.

L. Matuzienė.

A. Jonikienė raportavo iš Liet. konferencijos išrinkimui ketvirtam terminui prezidento Roosevelto. Ji žymė, kad konferencija buvo sėkminga ir dedama daug pastangų išrinkimui Roosevelto. Be to, nutarta šaukti dar vieną tų pačių delegatų konferenciją spalio 22 d. Raportas priimtas.

Apart kitų tarimų visos narės pasižadėjo dirbti dėl išrinkimo Roosevelto ir dėl Karo Fondo.

COLLINSVILLE, ILL.

Geriausia Lietuviška Užeiga
 ALUS — VYNAS — DEGTINĖ
 500 VANDALIA STREET

J. ir I. Simokai
 Savininkai

RAKSON'S TAVERN
 3212 SO. HALSTED STREET
 Victory 7692

Nauja, Smagi UŽEIGA
 BRIDGEPORTIECIAMS

Kanados Ellis, Vynas, Degtinė ir Likeriai. Atsilanke pastenkinis mūsų patarnavimu.

Ign. Ražaiškas, sav.

Nauja Užeiga Bridgeporte
 Tel. Victory 5736

GRABER TAVERN
 535 W. 32nd St.
 Geriausias Alus, Vynas, Degtinė ir Kiti Gėrimai.
 J. & J. GRABER, Sav.

10,000 Žmonių Buvo Išgirst LaGuardia Kalbą

"Dėlei taikos ir geriausių Amerikos interesu reikia išrinkti Rooseveltą 4-tam terminui," sakė New York majoras 10,000 publikai perėjat sekančiamj Coliseum saleje.

Joki partijos rubežiai neturi varžyti pilietį, sakė LaGuardia, nes Roosevelto kandidatura yra aukščiauj partijų sienu.

New Yorko majoras sakė, jam malonu būti Chicagoje. Jis čia buvo keturi metai atgal. Tuomet išpėjo chigaiečius, kad reikia geresnio rytinio laikraščio kaip "Tribune." Dabar jau yra geresnis laikraštis, tai "Sun." Už tai LaGuardia pagyrė šio miesto žmones.

"Jeigu nenorime, kad mūsų tauta pasvirtų į didelį krizį, tai balsuokime už Rooseveltą 4-tam terminui. Aš tati darysiu dėlei šalies gerovės," sakė kalbėtojas.

Prieš uždarysiant susirinkimą A. Jonikienė pasakė gražią prakalbą nurodydamai, kaip svarbu išrinkti ketvirtam terminui prezidentą Rooseveltą. Visos išsireikė pageidavimą, kad sekančiame susirinkime turėti kalbėtoją, kuri nušviestų bėgamus klausimus politinėje dirvoje.

Trumpai sutraukus, šis susirinkimas buvo visapusiškai sėkmingas, jame matėsi daug rūpestingumo visais svarbiais dienos klausimais.

L. Matuzienė.

Vincas Karalius

Mirė spalio 14-tą dieną, 1944, sulaukęs 82 metų amžiaus. Kiles š Lietuvos, Suvalkiu krašto, Prienų apielinkis. Amerikoje išgyveno 50 metų. Paliko didžiausiam mūšidėm savo mylimus: 3 dukteris: Aldona Karalius, Almina King ir Birutė Žilionis; du sūnus: Gediminas ir Mindaugas Karalius, ir jų šeimas. Lavonas pašarvojas A. B. Peitinas kopelėtojas, 1410 S. 30th Ave. Cicero, Ill. Laidotuvis įvyks trečiadienį, spalio 18 dieną, 9-ą valandą popiet, iš kopelėtojos į Lietuvos Tautiškas kapines.

Visi velonio Vinc Karaliaus gimines, draugai ir pažįstami esate širdingai kviečiamai dalyvauti širdingame ir laidotuve.

Nulidėte lietaime,
 DUKTERYS, SŪNAI IR KITI GIMINIS.

Tel. Virginia 9493

Moterim Seredomis

PAULINA

Russian-Turkish Baths
 SOUTH SIDES NAUJAUSIA PIRTIS

DUODAM ELEKTROS TRYTMENTUS, ULTRA VIOLET SUNSHINE IR INFRA-RED LIGHT RADIATION, METALURGIJĄ, CIRKULIAVIMĄ, REUMATISKĄ SKAUSMĄ, LUMBAGO, SALTŲ PARALYZIŲ—SALINA NAUDOJIMAS ELEKTROS IR HYDRO. THERAPEUTIC TRYTMENTAI

1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St.
 A. F. CZESNA, Savininkas

ATNAUJINKIT SAVO SENUS RAKANDUS

PADAROME KAIP NAUJUS

25% Nuolaida ant visų prieš karą padirbtų daiktų

Mūsų pačių padirbti parlor sečiai su springais, arba juų senas otetas ar matrasas perdirbtas ir padarytas taip kaip naujas. Ant visko sutuopysite 25 nuolaimčius — FEBRUARY IR MARCH

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
 2310 W. ROOSEVELT ROAD

Medicinos Daktarai

Dr. Emily V. Krukas
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 4146 Archer Avenue
 Ofiso Tel. LaFayette 3210
 Res. Tel. Republic 0054
 Jeigu Neatsiliepia — Sausk KEDDSE 2865

V A L A N D O S
 Kasdieną nuo 1 iki 3 Val. Popiet ir nuo 6 iki 9 Val. Vakaraus.
 Trečiadienį Vakaraus ir Sekmadienis pagal Susitarimą.

Telefonas: YARds 3146

Dr. V. A. Simkus
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIU PRITAPO
 744 W. 35th Street
 Valandos: 11-12; 2 iki 4; vakarais 7-8
 Pirmadieniais tik 2 iki 4.
 Šventadieniais 11-12

Ofiso Telefonas: YARds 4787
 Namų—PRospect 1930

Dr. Strikolis
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 4645 S. Ashland Avenue
 Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakare
 Sekmadienis pagal sutartį

Ofiso Telefonas: YRGinia 0036
 Namų—BEVerly 8244

Dr. T. Dundulis
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 4157 Archer Avenue
 Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8-30 p. m.
 Trečiadieniais pagal sutartį

Phone: YARds 5921
 Rezidencijos—KENWorth 5137

Dr. Bertash
 756 West 35th Street
 (Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.)
 VALANDOS: nuo 1 iki 3 ir 6-8-30 iki 8:30 vakaro. Trečiadienį ir Šeštadieniais nuo 1 iki 3 įvyk popiet.
 Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone: GROVehill 8111

Dr. A. K. Butko
 LIETUVIS
 KOJŲ SPECIALISTAS
 7214 S. Ashland Avenue
 OFISO VALANDOS:
 Nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Telefonas: YARds 2246

Dr. C. Z. Vezelis
 DENTISTAS
 4645 S. Ashland Avenue
 (Arti 47th Street)
 VALANDOS:
 9 ryte iki 8 vak. Trečiadien. susitarus

Dr. Marjan S. Swiont
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 4204 Archer Ave.
 V A L A N D O S
 Nuo 10 iki 9 metų
 Nuo 7 iki 9 vakaro
 Rezidencijos PORTSMOUTH 6616
 Ofiso LaFayette 6868

Dr. J. S. O'Connell
 DENTISTAS
 135 S. State St., DEA. 2609
 6250 S. Halsted St., WVN. 7048
 4635 N. Broadway, LON. 7179
 4111 W. Madison St., KED. 4032
 6314 S. Cottage Grove Ave. FAI. 8463
 Ant išmokėjus, jeigu norima.

Dr. G. SERNER
 LIETUVIS AKIU GYDYTOJAS
 25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829
 Pristako Alkinus Kreivas Akis

Ofisas ir Akinių Dėlionė
 3401 SO. HALSTED ST.
 Kampas 34th St.
 Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 9
 Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. KARL NURKAT
 (NURKAITIS)

Prilanko atsakomingsai akinus u d. prietaisų kainai ir ant lengvų išmokėjimui.

CALUMet 4591
 3241 S. Halsted Street
 RAKANDŲ KRAUTUVE

EXTRA! EXTRA!
 Permainytas Vardas ir Adresas

MONARCH LIQUOR
 Lietuviškas Žydukas
 2529 S. Halsted Street
 Phone Yards 6054

PATENKINKIM JŲ TROŠKIMĄ

Amerikos Lietuviai trokšta žinių apie savuosius išlaisvintoj Lietuvs. Nesigaliekime aprūpinti jų žinomis, kurios telpa kasdien "Vilnyje."

"Vilnius" 25-kių metų sukakties proga užrašykime dienraštį kaipo dovana savo pažystamiems ar giminėms, kurie dar jos nėra škaite.

"Vilnius" kaina (iki Naujų metų pasilieka ta pati) metams \$6.00, pusei metų \$3.25.

Chicagoje (kur reikia lipdų stampas) metams \$8.00, pusei metų \$4.25.

Išpildę žemiaus telpančią blanką prisiųskite "Vilniai" su nauja prenumerata.

Čia randate š..... už "Vilnius" naują skaitytoją ir prašau siuntinėti dienraštį šiuo adresu.

Vardas

Adresas

Miestas

"VILNIS"
 3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Ex-Mainierių Draugiškas Klubas Pūkiai Veikia

Lietuvių Ex-mainierių klubas jau išaugo į didelę organizaciją. Turi per tris šimtus narių ir gražiai darbuojasi. Klubiečiai gerai daryti, kad jie trauktų ir jaunimą į savo organizaciją.

Pereitą sekmadienį Ukolo salėje įvyko klubo susirinkimas. Gražūs būrys klubiečių dalyvavo. J. Gelgudas klubui pirmininkauja. Jis savo lengvą būdą ir sumanumą klubo reikalus gražiai veda. Yotkienė užrašinėja nutarimus, atlieka susirašinėjimus ir parašo į laikraščius apie klubo veiklą. Russell bendrai pūkiai darbuojasi klube, ypač įvairiose pramogų komisiuose. Pereitam klubo susirinkime buvo pranešta, kad klubas jau turi sukėlęs Bendruomenės ir Karo Fondai artį \$30.

Baigiantys susirinkimui atsilankė nuo Lietuvos Komiteto Roosevelto Išrinkimui atstovai, F. Abekas. Klubui pirmininkas pakvietė jį pakalbėti apie rinkimus. F. Abekas trumpoje kalboje išdėstė kodėl reikia ne tik patiems balsuoti kai teisė lapkričio 7-ta už Rooseveltą, bet ir pasidaryti, jog prezidentas ir kiti pažangūs kandidatai liktų išrinkti. Jis nurodė atliktus Roosevelto darbus dėl šios šalies žmonių gerovės ir abnai demokracijos stiprinimo.

Užbaigtus susirinkimą, klubiečiai pasidalino rinkimų klausimu literatūra ir žadėjo visi pasidaryti išrinkimui pažangiu kandidatu.

Klubas neužmiršta pavaišinti savo narius. Po šio susirinkimo visi susirinkime dalyvavę įgokai vaišinos ir kalbėjęsi apie rinkimus ir kitus svarbius reikalus.

Ex-mainierių klubas rengiasi prie šaunaus vakarėlio, kuris įvyks Lietuvos Auditorijoj šio mėnesio 28-tą. Buvęs Mainierys.

Paskutinis Užkvietimas LLD 19 Kp. Mitinga

Šiandien, 17-tą dieną spalio, LLD 19 kp. svarbus susirinkimas. Kiekvieno šios kuopos nario pareiga būti susirinkime. Išsuntinėjome arti šimto atviručių su užprašymu. Taip-pat pranešimai eina dienraštyje kelios dienos. Draugai, kreipkite daugiau dėmesį į savo organizacijos reikalus. Draugai, mes norėtume turėti šį susirinkimą skaitlingą, nes turim svarbių užduočių atlikti. Tai, draugai, būkime visi ir visos kaip 8-ta vakaro "Vilnius" svetainėje. Nouridžiai kviečia Kuopos Valdyba.

Pats skaitai "Vilnij" ir jį tamsinti patinka. Kodėl nepakalbinti savo kaimyną? Patiks ir jam, kai gaus progą susipažinti su geru dienraščiu.

Komunistų Kapsuko Klubo Vakarėlis Gerai Pavyko

Pereitą šeštadienį "Vilnius" salėj įvyko Lietuvos Komunistų Kapsuko klubo vakarėlis. Svečių ir viešnių buvo daug. Publika praleido vakarą smagiai ir naudingai.

Tačiau yra didieji draugai ir draugai, kuriuos klubas kvietė, bet vakarėlyje nedalyvavo. Kaip kurie tenkinosi kortų lošimu, vietojai teigė į gražų vakarėlį, suengė svarbiam reikalui.

Mūsų klubas turi nemažai ir menininkų, bet kas tai šiuo tarpu jie nepasirodė ir prie programos pajvaininimo neprisidėjo. Nežinūnt šio trukumo vakarėlis gerai pasisekė. Ačiū komitetui, kuris per tai trumpą laiką pramogą surėngė. Ačiū publikai, kurie vakarėlyje dalyvavo ir parėmė savo atsilankymu klubo darbus.

Šiuo laiku mūsų klubas darbuojasi, kad gerai prisirengti prie atidavimo pagarbos Sovietų Sąjungos žmonei už jų kurybinį darbą, už jų ryžtingumą bendroje kovoje prieš Hitlerizmą.

Iškilimė, atžymėjimui Sovietų Sąjungos 27 metų sukakties, įvyks lapkričio 12-tą. Masinis mitingas ir pasul labai puošnus koncertas įvyks Ashland Auditorium. Rusai, lietuviai, ukrainiečiai, armenai, žydai ir latviai menininkai duos labai gražų programą.

Abidvi šios iškilimėi tikėtis iš anksto, kurie ne brangūs, tik 60c asmeniui. Tenka priminti, kad šiame vakarėlyje į Kapsuko klubą įsirašė trys nauji nariai. Komitets.

Universiteto Klubo Diskusijose Pasmerkė Dewey

Chicago's Universiteto klubo diskusijose pasakė reikšmingą kalbą J. F. Stone. Jis pasmerkė Dewey ir kitus republikonų partijos agitatorius už šmeižimą Roosevelto.

Stone sakė: "Vadinti Rooseveltą komunistu todėl, kad jo kandidatūra remia Browderis ir kiti komunistai yra nesąmonė. Galima būtų vadinti Dewey fašistu, kurį remia Gerald L. K. Smith. Tačiau joks protingas žmogus to nedaro."

Dewey, Illinois gubernatoriaus Green ir kiti primateitėjimu Rooseveltui komunizmo daro tą patį ką darė Hitleris.

Nusizūdė Dėl Žmonos ir Patėvių Mirties

Harry R. Parks, 38 metų, inžinierius, kuris buvo inspektorius prie šios šalies armijū užsakymų, paleido sau kulka. Jo lavona rado netoli graboriaus rastiinės, Byron in Lincoln ave.

Prie revolverio buvo prikabinta raščiukas: "Čia yra mano nuosavybė, nelieskite!" Prie jo lavono rado ir daugiau užrašų. Sa-

Vaikas Bežaisdamas Pasismaugė

Dvylikos metų vaikas, Edward England, savo migrulimyje susirašiojo į virves ir pasismaugė.

Jis mėgdavo skaityti pasakas apie "kaubojus". Jau pirmiau vieną kartą vaikas buvo įspainiojęs į šniūrus ir save prismaugęs, bet tuomet jį išgelbėjo. Tėvui prižadėjo vaikas daugiau to nedaryti. Bet pereitą sekmadienį, jis, užsiraikines kambaryje, vėl save visaiip surašiojo ir kaip tai ant kaklo užsivėrė virvę, kurios matyti nepajėgė atliuosuoti ir taip žuvo.

Tėvai, radę vaiką negyva, pašaukė ugniagesių skvadą atgaivinti, bet nieko negelbėjo. England šeima gyvena 6625 So. Union ave.

Cicero Žinios

Grand Opening Spalių 21 ir 22 d. d.; LLD 92 Kp. Veikia; Roosevelto Išrinkimo Mitingas Spalių 27 d. ir Kiti Reikalai

Lietuvių Rengybės Namu bendrovė rengia "Grand Opening" naujai išdekorotos Liusybės salės. Tas bus šeštadienį, spalio 21 d. ir sekmadienį, spalio 22 d. d. Sekmadienį darys atsidarys 6 v., programą prasidės biškė vėliaus; pertraukomis bus kaip ir vodevilis. Stalai bus sustatyti dėl svečių abiejose salėse. Sekmadienį, spalio 22, bus perstatymas ir koncertas; darys atsidarys 4 v. popiet.

Abidvi dieni bus geri programai. Dalyvaui 3 chorai, Kanklių choras iš Chicago, Vyrų choras ir Cicero Moterų choras. Dar prie to moterys turės "Gėmių. Geriausias Miko Batučio orkestras grieš šokiai.

Visi kviečiami atsilankyti. LLD 92 kp. susirinkime svarstėme daug svarbių klausimų. Atstovai nuo Roosevelto Išrinkimo komiteto raportavo, kad buvo didelė konferencija. Spalių 27 dieng Ciceroj įvyks masinis susirinkimas Roosevelto Išrinkimui. Reikala Naujų Metų bankieto, kartu su Chicago's apskričiai, buvo nuolat kvieti ir Našių klubų prisidėti su Cicero organizacijomis. Gera, kad būtų daugiau organizacijų krūvoje sukikti Naujus Metus.

M. Butvilla ir J. Katilius išrinkti į Naujų Metų bankieto komitetą. Kuopa aukavo \$5.00 Liusybės Namu Grand Opening ir \$1.00 dėl Ateivių Teisių Gynimo komiteto.

Lietuvių Komitetas Roosevelto Išrinkimui rengia masinį mitingą spalio (Oct.) 27 d., Liusybės salėje. Kviečiama majoras Sanduskis kalbėti. Bus lietuvių kalbetojų.

C. Z.

ko, po mirties jo patėvio ir pamotės, ir po mirties žmonos buvo labai nusiminęs. "Vilnyje" bendradarbiauja geriausi Lietuvos rašytojai. Mūsų ir jūsų priėjus spauda neva "Zilnis" apie Lietuvą paduoda gavę per nacių agentus.

Roselando Žinios

šeštadienį, spalio (Oct.) 21 d., 7 val. vakaro R. L. K. svetainėje, 10413 S. Michigan ave., bus rodomi labai įdomūs krutami paveikslai iš Rusijos karo fronto.

Visas pelnas skiriamas užlaikimui krautvėms, kur visos apylinkės žmonės sunėda drabužius dėl nukentėjusių Europos žmonių. Po krutamų paveikslų parodymo bus pulktis šokiai, grajis geras orkestras. Užprašome visos apylinkės žmones atsilankyti. Komisija.

Walteris Žitkus Žuvo Belgijoj

Karys Walter Žitkus žuvo Belgijoje. Jis dalyvavo kautynėse nuo pradžios įsiveržimo į Normandiją.

Walterio Žitkus tėvas gyvena 1638 So. Christiana ave. Walteris stoji į šios šalies armiją liepos mėnesį 1941 m.

Reikia Darbininkams 20,000 Darbininkų

Šią savaitę nori įtraukti į karo įmones 20,000 naujų darbininkų. Vadina "Pergalės Savaitę". Amerikos Legionas Cook apskrityje pasizadėjo prisidėti prie vajuos pravedimo. Legionieriai manė iš savo tarpo gali rasti tikantį kitą žmonių, kurie užimtų industrijose vietas.

Lester Brown pažymi, kad reikia šaudmenų įmonėms darbininkų.

Prekių Gabenimas Oru

American Airlines atidaro Chicagoj stotį iš kur veš oru perko net į 42 miestus. Daugiausia bus vežamos prekės, kurias reikia labai greit pri-

Rimkienės Auka

Vilniečiai gerai atsimeina drg. Razmieng, kuri moka gaminti labai gražias dirbtinas gėles. Daugiau metal atgal numirė jos vyras. Dabar Razmienė yra vedus su roselandiečių Rinkum.

Pereitą savaitę nuosirdžioji vilnietė pasimokėjo dienraščio prumeratą, aukto kopo spaudos reikalams \$2 ir Lietuvos žmonėms šilto drapanų nupirkimui \$5.00. S.

Rengiasi prie Balsavimo Dienos

Balsavimų Taryba rengiasi balsavimo dieni. Bus patatyta 5,000 sergėtojų balsavimo punktuose, kad viskas būtų teisingai atlikta. Šie vaktotojai nepriklausia nei vienai partijai. Jų užduotis tēmyti, kad nebūtų suktybių.

Nuo šios dienos iki rinkimų teliko tik trys savaitės.

Pirmadienį užsidedus namu 5508 Dorchester ave. 85 metū moteris manya bus žuvus, bet senukė išsigelbėjo. Buvo didelis nusistebėjimas ugniagesiam, kai jie ieškojo senutės lavono degsiuose, o pasirodė yra gyva ir ne degsiuose, bet gatvė.

DIREKTORIŲ SUSIRINKIMAS

Liet. Darbininkų Spaudos (Vilnės) direktorių susirinkimas įvyks spalio 19, "Vilnius" svetainėje, kaip 8 val. vakaro. Visi direktoriai prašomi būti laiku. Sekr. M. Batutis.

statyti arba gendamos prekės, kaip vaisiai, daržovės ir tt. Mažiausias siuntynys turi būti 25 svary.

Jugoslavi Darbuojasi Roosevelto Išrinkimui

Jugoslavi turi įsteigę Roosevelto išrinkimui komitetą. Komitetas energiskai darbuojasi tarpe jugoslavi ir rengiasi prie plataus rinkimų vajuos mitingo.

Jų mitingas dėl Roosevelto išrinkimo bus lapkričio 4-tą, Lietuvos Auditorijoj.

Apie minimo komiteto veiklą teko išsikalbėti su Anton Purvinich. Jis sako mitingas bus didelis. Apart kitų kalbetojų prižadėjo dalyvauti Thomas Courtney, kuris eina išrinkimui į gubernatoriaus vietą.

Pranešimai iš Kitur

DETROIT, MICH. Detroitie Lietuvos Moterų Pažangos Klubo susirinkimas įvyks ketvirtadienį, spalio 19 d. Draugių Svetainėje, 4097 Porter. Svarbių praeidėjų veicimui, susirinkima prasidėsi lygiai 7-tą val. vakaro. Narsis malonėkite tai įstėmyti ir pribūti susirinkimam laiku. (11:20) M. Gmitaite, Sekr.

CLEVELAND, OHIO

L.D.S. 138-ta Kp. Moterų rengia PARĖ spalio 21-mą d., Brown Leaf Cafe Svetainėje, 907 E. 79th St., Pradžia 7-tą val. vakaro. Pelnas skiriamas nuo karo nukentėjusiems žmonėms. (11:20) Kviečia Clevelando Liet. Mot.

Vietiniai Pranešimai

ROSELAND L.L.D. 79-tos kuopos susirinkimas įvyks spalio (Oct.) 18 d., 1944 m., R. L. K. Svetainėje, 10413 S. Michigan Ave. Pradžia 8-tą val. vakaro. Susirinkimas labai svarbus, nes bus išdalinamos knygos tievus nariams, kurie užsiūnėję, ir tie, kurie užsiūnė. "Lietuva Ugnyje" labai interesinga knyga. Po susirinkimo bus draugiškas pasikalbėjimas apatinėje svetainėje. (11:20) Sekr. K. Dagis.

BRIDGEPORT

L.L.D. 19-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks spalio (October) 17 d., šiame susirinkime privalo visi nariai dalyvauti. Vieta visiems gerai žinoma—Vilnės Svetainė, 3116 S. Halsted St. Prasidės lygiai 8-tą valandą. Nuosirdžiai kviečia. Kuopos Valdyba.

Anna-James Tavern

3415 So. Halsted St. Kingsbury Alus Geri Cigarai Skanus Vynas ir Degtinė JAMES JANULEVICIA ir ANNA BAGDONAS, Sav.

JOS. F. BUDRIK

Inc. 3241 S. Halsted St. Chicago 8, Ill. Tel. CALumet 7237

Didelė krautvė Rakanų, Jewelry, Rekordų, ir Radio, baltame name. Visi departantai po vienu stogu.

Budriko Radio Valandos: WCFL—1000 K. Nedėlios vakare nuo 9:30 WHFC—1450 K. Ketvergo vakare nuo 7:00

HELP WANTED—WOMEN REIKALINGA PATYRIUSI MOTERIS Cake-ice-cream Koppykloje "GERA MOKESTIS" 4014 W. Armitage Ave. BELMONT 4373

ILLINOIS CENTRAL R.R. REIKALAUJA Skalbyčių Darbininkų: FOLDERS, FEEDERS, MANGEL GIRLS, PRESS OPERATORUKU Pokarybių Darbo Programos Būtinai Karinis Darbas Atsiliepiant 135 E. 11th Place Room 310

REIKIA MOTERŲ Mokañčių Siūtį Moteriškas Dreses GERA ALGA GEROS DARBŲ SĄLYGOS PATOGI TRANSPORTACIJA Kreipkitės: ANN FOSTER DRESS CO. 434 S. Wabash Ave. 5-tam aukšte

HELP WANTED—MEN REIKIA MOKINIO AUTOMOBILIŲ ATREMONTAVIMUI MERCURY PRESS 2621 N. RACINE

REIKIA HOUSEMAN atlikti apvalymo darbus ir pataisyti įvairius klubo reikalus GERIAUSIA MOKESTIS SMAGI APIPKUOMA Kreipkitės prie E. W. Ortman 3121 Jackson Blvd. tarp 3 ir 5 kasdien, išskyrus nedėli.

VYRŲ DRILL PRESS OPERATORIŲ MILLING MACHINE OPERATORIŲ TURRET LATHE OPERATORIŲ Kreipkitės MINNEAPOLIS HONEYWELL 4737 W. DIVISION ST.

REIKALINGAS PORTERIS, nuo 9 val. ryto iki 4 popiet, gera alga ir 6 dienų darbo savaitę. Tai pat galėtų padirbėti už baro. Kreipkitės. A. BRAZAS 1151 W. 59th St.

PATYRUSIO VYRO ISTAIDINIMUI BRANGAKMENIŲ ir Atlikimui Auksoirau Darbo. F. X. WAHL & SONS 5 S. Wabash Ave., 11-tas aukštus. Moller's Bldg. Telefonas Dearborn 7316.

HELP WANTED—MEN HELP WANTED—WOMEN REIKIA MERGINOS GAMINIMU SALADS Gera Alga — Dykal Valgis Neretiki dirbti subatominis arba solcmoimais. Nuolatiniis Darbas. NATIONAL CAFETERIA 212 S. Wabash Ave.

FURNISHED ROOM WANTED Reikalingsa Formuoliuoms Kambarys Brighton ar Marquette Parko aplinkė. Negeru ir nerodius. Reikite: Adam Molis, 6836 So. Maplewood Avenue, (16:18) CHICAGO RESTAURANT 3102 So. Halsted St. Gaminate Steiko ir Porkiči-po Skanus Valgius. Sekmadeniais prirengiame Specialius Pietus. Atviras Išisų Naktį

JAU LAIKAS UŽSISAKYTI "VILNIES" KALENDORIŲ 1945 METAMS (Prirengė L. Jonikas) Metinė Informacija Knyga, Vilnės Kalendorius 1945 metams, jau spausdinamas. Kaip ir praelyte, ateinančių metų Kalendorius bus neįsiamiam informacijų šaltinis. Be daugybės kalendoriškų informacijų, jame telpa visa eilė straipsnių, eilėraščių ir vaizdelių pačių geriausių lietuvių liaudies autorių. Iš laisvosios Tarybinės Lietuvos sostinės Vilniaus gavome puošią raštų Kalendoriui nuo mėgiamųjų mūsų bendradarbių Venclovos, Nėries, Puzono, Pakarklio, Cvirkos, Korsako, Marcinkevičiaus ir kitų. Kalendoriujė telpa svarbės raštai visiems gerai žinomų amerikiečių lietuvių literatų, kaip tai: Jasilionio, Dr. Petrikos, Metelionio ir kitų. Kalendorius papuoštas paveikslais, ką tik gautais iš Lietuvos. Žodžiu sakant, tai didžiulė knyga, kupina įvairiausių informacijų, straipsnių ir dailiosios literatūros. Kaina tik 35c egzempliorius. Organizacijos ir literatūros platintojams, imant nemažias kaip 5 egzempliorius, duodame 20% nuolaidą. Užsakymus siųskite tuojaus adresuodami: "VILNIS" 3116 South Halsted Street Chicago 8, Illinois